

Вар.2

1. Точка (1, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах
а) (3, 18, 21, 3); б) (3, 6, 7, 4); в) (3, 6, 7, 1).

Точки хуз мають поділитись на 4 значення і результатом має бути дана точка

2. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за обертання: a b c d e f h i j

3. Записати матрицю дзеркального відображення відносно координатної площини XOZ:

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Множення матриці повороту на x на матрицю повороту z

4. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах чверті кола:

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}, t = \tan(Q/2) \text{ Поставити знак нерівності:}$$

$$1) > 2)$$

1) ... x більше у ..... 2) x менше у

5. Для загальної аксонометричної проекції масштабні коефіцієнти є

а) однаковими в трьох головних напрямках; - ізометрична

б) різними в трьох головних напрямках; - аксонометрична

в) різними в двох головних напрямках. - диметрична

6. Диметрична проекція

а) змінює форму об'єкта та його положення в просторі;

б) не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;

в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

7. Процес обертання навколо осі OZ

$$а) \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} Z$$

$$б) \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix} Y$$

$$в) \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix} X$$

8. Записати розмірності для знаходження P' у матричному вигляді

$M \cdot P = B$, M- матриця прямокутна (n-2)*(n), P-стовпець (n)*(1), B-стовпець (n-2)*(1)

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор $\begin{bmatrix} a & b & 0 \end{bmatrix}$ утворює точку в безмежності на прямій
- а) $X + Y = \text{const}$ б) $aX - bY = 0$ в) $\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$.
10. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими: а) $(1,1)$, $(3,1)$; б) $(1,1)$, $B_1(2,3)$; в) $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.
8. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими:
- а) $B_0(1,1)$
 б) $B_3(3,1)$
 в) $B_1(2,3)$
 г) $B_2(4,3)$
11. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:
- а) ортогональна; б) перспективна; в) косокутна паралельна.
12. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:
- $r(0)=r_1$ $r(1)=r_3$ $r'(0)=3(r_1 - r_0)$ $r'(1)=3(r_2 - r_3)$

Матриці перетворення

Паралельне перенесення: $\underline{T} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & 0 & t_y \\ 0 & 0 & 1 & t_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \underline{T} \cdot (x, y, z, 1)^T = (x + t_x, y + t_y, z + t_z, 1)^T$

Обертання навколо осі x: $\underline{R_x} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \alpha & -\sin \alpha & 0 \\ 0 & \sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Обертання навколо осі y: $\underline{R_y} = \begin{pmatrix} \cos \beta & 0 & \sin \beta & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\sin \beta & 0 & \cos \beta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Обертання навколо осі z: $\underline{R_z} = \begin{pmatrix} \cos \gamma & -\sin \gamma & 0 & 0 \\ \sin \gamma & \cos \gamma & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Масштабування: $\underline{S} = \begin{pmatrix} s_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & s_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \underline{S} \cdot (x, y, z, 1)^T = (s_x \cdot x, s_y \cdot y, s_z \cdot z, 1)^T$

Перспективне перетворення: $\underline{P} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{d} & 0 \end{pmatrix} \quad \underline{P} \cdot (x, y, z, 1)^T = (x, y, z, \frac{z}{d})^T$

Ортогональна проекція: $\underline{P_{orth,z=0}} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \underline{P_{orth,z=0}} \cdot (x, y, z, 1)^T = (x, y, 0, 1)^T$

Умови кривої Безе

$$r(0) = r_0$$

$$r(1) = r_3$$

$$r'(0) = 3(r_1 - r_0)$$

$$r'(1) = 3(r_3 - r_2)$$

Остаточною основною матрицею перетворень на площині розмірності 3×3 для двохвимірних однорідних координат може бути по дії розбита на 4 блоки

$$\begin{bmatrix} a & b & | & p \\ c & d & | & q \\ - & - & + & - \\ m & n & | & s \end{bmatrix},$$

де

- a, b, c, d - здійснюють зміну масштабу, зсув, обертання;
- m, n - зміщення;
- p, q - отримання проєкцій;
- s - повну зміну масштабу (гомотетію).

Узагальнена матриця перетворень 4×4 для трьохвимірних однорідних координат має вигляд: $T =$

$$\begin{Bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ 1 & m & n & s \end{Bmatrix}$$

Ця матриця може бути надана у вигляді чотирьох окремих частин:

$$\begin{Bmatrix} 3 \times 3 & 3 \times 1 \\ 1 \times 3 & 1 \times 1 \end{Bmatrix}$$

Матриця 3×3 здійснює безліч перетворень - змінення масштабу, зсув, обертання. Матриця 1×3 робить перенос, а матриця-стовпець 3×1 - перетворення в перспективі. Останній скалярний елемент 1×1 виконує загальне змінення масштабу. Повне перетворення виконується впливом на вектор положення матриці 4×4 .

Перероблена 2??

ІІ студента Сердюк Назар _____ група ПМІ 35 _____ Вар.2

1. Точка (1, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

1. Точка (1, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

а) (3, 18, 21, 3); б) (3, 6, 7, 4); в) (3, 6, 7, 1).

А правильне пхд

2. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за обертання

abcdefhij

Зеленим правильне

3. Записати матрицю дзеркального відображення відносно координатної площини XOZ:

-1 0 0 0
0 1 0 0
0 0 -1 0
0 0 0 1

4. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах чверті кола:

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}, t = \operatorname{tg}(Q/2) \text{ Поставити знак нерівності: } 1) \dots \text{х більше} \\ \text{у} \dots\dots\dots 2) \text{х менше у}$$

5. Для загальної аксонометричної проекції масштабні коефіцієнти є

- а) однаковими в трьох головних напрямках;
- б) різними в трьох головних напрямках;
- в) різними в двох головних напрямках.

6. Діметрична проекція

- а) змінює форму об'єкта та його положення в просторі;
- б) не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;
- в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

7. Процес обертання навколо осі OZ

$$а) \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad б) \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix} \quad в) \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

8. Записати розмірності для знаходження P' у матричному вигляді

$M \cdot P = B$, M- матриця прямокутна( )х( ), P -стовпець $n \times 1$, B -стовпець $n \times 1$

1. Записати розмірності для знаходження P' у матричному вигляді

$M \cdot P = B$, M- матриця прямокутна $(n-2) \times (n)$, P -стовпець $(n) \times (1)$, B -стовпець $(n-2) \times (1)$

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор $\begin{bmatrix} a & b & 0 \end{bmatrix}$ утворює точку в безмежності на прямій

а) $X + Y = \text{const}$ б) $aX - bY = 0$ в) $\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$.

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор $\begin{bmatrix} a & b & 0 \end{bmatrix}$ утворює точку в безмежності на прямій

а) $X + Y = \text{const}$ б) $aX - bY = 0$ в) $\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$.

10. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими: а) $(1,1)$, $(3,1)$; б) $(1,1)$, $B_1(2,3)$; в) $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.
10. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими: а) $(1,1)$, $(3,1)$; б) $(1,1)$, $B_1(2,3)$; в) $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.
11. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:
а) ортогональна; б) перспективна; в) косокутна паралельна.
12. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:
 $r(0)=r_1$ $r(1)=r_3$ $r'(0)=3(r_1 - r_0)$ $r'(1)=3(r_2 - r_3)$
 Матриці перетворення

Паралельне перенесення: $\underline{T} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & 0 & t_y \\ 0 & 0 & 1 & t_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \underline{T} \cdot (x, y, z, 1)^T = (x + t_x, y + t_y, z + t_z, 1)^T$

Обертання навколо осі x: $\underline{R_x} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \alpha & -\sin \alpha & 0 \\ 0 & \sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Обертання навколо осі y: $\underline{R_y} = \begin{pmatrix} \cos \beta & 0 & \sin \beta & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\sin \beta & 0 & \cos \beta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Обертання навколо осі z: $\underline{R_z} = \begin{pmatrix} \cos \gamma & -\sin \gamma & 0 & 0 \\ \sin \gamma & \cos \gamma & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

Масштабування: $\underline{S} = \begin{pmatrix} s_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & s_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \underline{S} \cdot (x, y, z, 1)^T = (s_x \cdot x, s_y \cdot y, s_z \cdot z, 1)^T$

Перспективне перетворення: $\underline{P} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{d} & 0 \end{pmatrix} \quad \underline{P} \cdot (x, y, z, 1)^T = (x, y, z, \frac{z}{d})^T$

Ортогональна проекція: $\underline{P_{orth,z=0}} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \underline{P_{orth,z=0}} \cdot (x, y, z, 1)^T = (x, y, 0, 1)^T$

Умови кривої Безе

$$r(0) = r_0$$

$$r(1) = r_3$$

$$r'(0) = 3(r_1 - r_0)$$

$$r'(1) = 3(r_3 - r_2)$$

Остаточною основною матрицею перетворень на площині розмірності 3×3 для двохвимірних однорідних координат може бути по дії розбита на 4 блоки

$$\left[\begin{array}{cc|c} a & b & p \\ c & d & q \\ - & - & + \\ m & n & s \end{array} \right],$$

де

a, b, c, d - здійснюють зміну масштабу, зсув, обертання;

m, n - зміщення;

p, q - отримання проекцій;

s - повну зміну масштабу (гомотетію).

Узагальнена матриця перетворень 4 x 4 для трьохмірних однорідних координат має вигляд : T=

$$\begin{Bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{Bmatrix}$$

Ця матриця може бути надана у вигляді чотирьох окремих частин:

$$\begin{Bmatrix} 3 \times 3 & 3 \times 1 \\ 1 \times 3 & 1 \times 1 \end{Bmatrix}$$

Матриця 3x3 здійснює безліч перетворень - змінення масштабу, зсув, обертання. Матриця 1x3 робить перенос, а матриця-стовпець 3x1 - перетворення в перспективі. Останній скалярний елемент 1x1 виконує загальне змінення масштабу. Повне перетворення виконується впливом на вектор положення матриці 4x4.

Вар.3

- Точка (3, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах (3, 18, 21, 3); б) (3, 6, 7, 4); **в) (3, 6, 7, 1).**
- В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за перенесення.: **l m n**

- Записати матрицю центральної симетрії відносно початку координат:
Маштабування з коефіцієнтом -1

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

оце правильне пхд

-1 0 0 0

0 -1 0 0

0 0 1 0

0 0 0 1

- Діаметрична проекція

- змінює форму об'єкта та його положення в просторі;
- не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;

в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

- Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання параболи:

$$1) \begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \quad 2) \begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty$$

Поставити знак нерівності: 1) > 2)

5. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання парабол:

$$1) \begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \quad 2) \begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty$$

Поставити знак нерівності: 1) = 2)

6. Процес обертання навколо осі OY

$$a) \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$б) \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

$$в) \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

7. Записати розмірності для знаходження P' у матричному вигляді

$M \cdot P = B$, M- матриця прямокутна( )х( ), P -стовпець ( )х( ), B -стовпець ( )х( ).

8. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

$$r(0)=r_0 \quad r(1)=r_3 \quad r'(0)=3(r_1 - r_0) \quad r(1)=3(r_3 - r_2)$$

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор $\begin{bmatrix} a & b & 0 \end{bmatrix}$ утворює точку в безмежності на прямій

$$a) X + Y = const \quad б) aX - bY = 0 \quad в) \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}.$$

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор $\begin{bmatrix} a & b & 0 \end{bmatrix}$ утворює точку в безмежності на прямій

$$a) X + Y = const \quad б) aX - bY = 0 \quad в) \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}.$$

10. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:

а) ортогональна; б)перспективна; в)косокутна паралельна.

10. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:

а) ортогональна; б)перспективна; в)косокутна паралельна.

11. Який вид поверхні задає формула: $Q = [u^3 \ u^2 \ u \ 1] M G M^T [w^3 \ w^2 \ w \ 1]^T$?

а) білінійну б) бікубічну в) поверхню Без'є

12. При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі Z проходять через точку (0, 1, 1/r, 1). Так/ ні.

Шось

Порівняти за часом

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

Score: 2/2p.

Question 3/14

Порівняти за часом(тривалість) задання в параметричній та непараметричній формах чверті кола:

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}, t = \tan(Q/2) \text{ Поставити знак нерівності:}$$

- A. 1) = 2)
☒ B. 1) > 2)
 C. 1) < 2)

Score: 2/2p.

First name: Anacracia | Last name: Cawchenko | Group: ПМІ-33

2

Точка у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор утворює

Question 4/14

Точка (1, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

- ☒ A. (3, 18, 21, 3)
 B. (3, 6, 7, 4)
 C. (3, 6, 7, 1)

Score: 2/2p.

Question 5/14

В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор утворює точку в безмежності на прямій

A. $X + Y = \text{const}$

☒ B. $aX - bY = 0$

C. $\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$

Score: 0/1p.

Записати розмірності для знаходження

Question 6/14

Записати розмірності для знаходження P^* у класичному матричному вигляді $M \cdot P = B$,

M - матриця прямокутна $(n) \times (n)$,

P -стовпець $(n) \times 1$,

B -стовпець $(n) \times 1$.

A. n

B. $n-1$

✓ C. $n-2$

Score: 2/2p.

В загальному випадку матриця перетворення

Вкажіть елементи яку відповідають за зміни масштабу зсуву обертання перенесення

Page view | A¹¹ Read aloud | T Add text | Draw Highlight

В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за зміни масштабу, зсуву, обертання, перенесення.

✓ A. a

✓ B. b

✓ C. c

D. p

✓ E. d

✓ F. e

✓ G. f

H. q

✓ I. h

✓ J. i

✓ K. j

L. r

✓ M. l

✓ N. m

✓ O. n

P. s

Score: 6/24p.

Процес обертання навколо

Question 8/14

Процес обертання навколо осі OZ

✓ A.

$$\begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

B.

$$\begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

C.

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

Score: 2/2p.

Знайти помилки в умовах задання кривої

Question 9/14

Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

✓ A.

$$\underline{r'(0)=r_1}$$

✓ B.

$$\underline{r'(1)=r_3}$$

C.

$$r'(0)=3(r_1 - r_0)$$

✓ D.

$$\underline{r'(1)=3(r_2 - r_3)}$$

Score: 3/3p.

Задані точки кривої Без

Координати точок кривої

Question 10/14

Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими:

✓ A.

$B_0(1,1)$

✓ B.

$B_3(3,1)$

C.

$B_1(2,3)$

D.

$B_2(4,3)$

Score: 2/2p.

↴

Проекція при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній які сходяться до точки за площиною спостереження

При перспективному перетворенні прямі які були паралельні

Діаметрична проекція

Question 11/14

Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:

- A. ортогональна
- ✓ B. перспективна
- C. косокутна паралельна

Score: 2/2p.

Question 12/14

При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі Z проходять через точку $(0, 1, 1/r, 1)$.

- A. Так
- ✓ B. Ні

Score: 1/1p.

Question 13/14

Діметрична проекція

- A. змінює форму об'єкта та його положення в просторі
- B. не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі
- ✓ C. не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

Score: 0/2p.

Образом довільної точки в результаті дії довільного оператора

Question 14/14

Образом довільної точки $[X \ Y]$ в результаті дії довільного оператора

$T = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ буде точка

$$[X \ Y] \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = [(aX + bY), (cX + dY)] = [X^* \ Y^*]$$

Вказати наступне перетворення:
симетрія відносно осі OY

A.

$$a = d = 1, c = b = 0$$

B.

$$d = 1, c = b = 0$$

C.

$$a = 1, c = b = 0$$

D.

$$c = b = 0$$

✓ E.

$$b = c = 0, d = 1, a = -1$$

13. Процес обертання навколо осі OY

a) $\begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

б)

$$\begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

в) $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$

14. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за розміщення сцени при перспективній проекції: lmns**pq**r

15. Трьохточкова перспектива з точкою спостереження k на осі Z може бути отримане шляхом обертання навколо

а) трьох різних осей

б) двох різних осей

в) навколо початку координат

4. Співвідношення для поновлення трьохвимірних координат може бути записане у вигляді однорідних рівнянь:

$$\begin{aligned}
 \text{а)} \quad & (T_{11} - T_{14}x^*)x + (T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0 \\
 \text{б)} \quad & (T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0 \\
 \text{в)} \quad & (T_{12} - T_{14}y^*)x + (T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0 \\
 \text{г)} \quad & (T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0
 \end{aligned}$$

5. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання параболи:

$$2) \begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \quad 2) \begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty$$

Поставити знак нерівності:

- 1) = 2) ; **1) > 2)**; 1) < 2);
6. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:
- а) ортогональна; **б)перспективна;** в)косокутна паралельна.

7. Записати розмірності для знаходження Р' у класичному матричному вигляді

$$M \cdot P = B,$$

М- матриця прямокутна (n) x (n),

Р -стовпець (n) x I,

В -стовпець ( ) x I .

- а) n **б) n-1** в) n-2

7. Записати розмірності для знаходження P' у класичному матричному вигляді

$$M \cdot P = B,$$

M - матриця прямокутна $(n-2) \times (n)$,

P -стовпець $(n) \times 1$,

B -стовпець $(n-2) \times 1$.

- а) n б) $n-1$ в) $n-2$

8. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими:

а) $B_0(1,1)$

б) $B_3(3,1)$

в) $B_1(2,3)$

г) $B_2(4,3)$

8. Патраманський Максим $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими:

а) $B_0(1,1)$

б) $B_3(3,1)$

в) $B_1(2,3)$

г) $B_2(4,3)$

ав

9. Коефіцієнти B_i визначаються за допомогою спеціальних граничних умов для сплайнового сегмента

а) $B_1 = P_1$

б) $B_2 = P_1'$

в) $B_3 = \frac{3(P_2 - P_1)}{t_2^2} - \frac{2P_1'}{t_2^2} - \frac{P_2'}{t_2^2}$

г) $B_4 = \frac{2(P_1 - P_2)}{t_2^3} + \frac{P_1'}{t_2^2} + \frac{P_2'}{t_2^2}$

10. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

а) $r'(0)=r_1$

б) $r'(1)=r_3$

в) $r'(0)=3(r_1 - r_0)$

г) $r'(1)=3(r_2 - r_3)$

абг

11. При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі Z проходять через точку $(0, 0, 1/r, 1)$.

а) Так

б) Ні.

12. Виберіть, які з крайових умов для кубічного сплайну задають доповнення системи рівнянь

$$M' = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ & M & & \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix} \quad B' = \begin{pmatrix} P_1 \\ B \\ P_n \end{pmatrix}$$

А) закріплена гранична умова

Б) слабкі граничні умови

В) циклічні кінцеві умови

Г) ациклічні кінцеві умови

Патраманський Максим, ПМІ-32

13. Процес обертання навколо осі OY

а) $\begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

б)

$\begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$

в) $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$

14. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за розміщення сцени при перспективній проекції: p, q, r

15. Трьохточкова перспектива з точкою спостереження k на осі Z може бути отримане шляхом обертання навколо

а) трьох різних осей

б) двох різних осей

в) навколо початку координат

4. Співвідношення для поновлення трьохвимірних координат може бути записане у вигляді однорідних рівнянь:

а) $(T_{11} - T_{14}x^*)x + (T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0$

б) $(T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0$

в) $(T_{12} - T_{14}y^*)x + (T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0$

г) $(T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0$

5. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання параболи:

$$3) \begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \quad 2) \begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty$$

Поставити знак нерівності:

2) = 2) ; 1) > 2); 1) < 2);

6. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:

а) ортогональна; б) перспективна; в) косокутна паралельна.

7. Записати розмірності для знаходження P' у класичному матричному вигляді

$$M \cdot P = B,$$

M- матриця прямокутна (n) x (n),

P -стовпець (n) x I,

B -стовпець (n) x I .

б) n б) n-1 в) n-2

8. Задані точки кривої Без'є: B₀(1,1), B₁(2,3), B₂(4,3), B₃(3,1). Координати точок цієї кривої при u=0 та u=1 будуть такими:

а) B₀ (1,1)

б) B₃ (3,1)

в) B₁ (2,3)

г) B₂(4,3)

9. Коефіцієнти B_i визначаються за допомогою спеціальних граничних умов для сплайнового сегмента

а) $B_1 = P_1$
 б) $B_2 = P'_1$
 в) $B_3 = \frac{3(P_2 - P_1)}{t_2^2} - \frac{2P'_1}{t_2^2} - \frac{P'_2}{t_2^2}$
 г) $B_4 = \frac{2(P_1 - P_2)}{t_2^3} + \frac{P'_1}{t_2^2} + \frac{P'_2}{t_2^2}$

10. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

- а) $r'(0)=r_1$
 б) $r'(1)=r_3$
 в) $r'(0)=3(r_1 - r_0)$
 г) $r'(1)=3(r_2 - r_3)$

11. При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі Z проходять через точку $(0, 0, 1/r, 1)$.

- а) Так
 б) Ні

12. Виберіть, які з крайових умов для кубічного сплайну задають доповнення системи рівнянь

$$M' = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ & M & & \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix} \quad B' = \begin{pmatrix} P_1 \\ B \\ P_n \end{pmatrix}$$

- А) закріплена гранична умова
 Б) слабкі граничні умови
 В) циклічні кінцеві умови
 Г) ациклічні кінцеві умови

???

1. 1

2. 3 (3 правильні букви)

3. 1

4. 2

5. 1

6. 1

7. 0

8. 0

9. 0

10. 3

11. 1

12. 1

Процес обертання навколо осі OY:

$$6) \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

Процес обертання навколо осі OZ:

$$\begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

В загальному випадку матриця перетворень однорідних координат у тривимірному випадку може бути записана:

Вкажіть елементи, які відповідають за РОЗМІЩЕННЯ СЦЕНИ при перспективній проекції:

PqrsImn

Вкажіть елементи, які відповідають за ЗМІНИ МАСШТАБУ,

ЗСУВУ, ОБЕРТАННЯ, ПЕРЕНЕСЕННЯ при перспективній проекції:

Abcdefhijlmn

Вкажіть елементи, які відповідають за МАСШТАБУВАННЯ,

ОБЕРТАННЯ ТА ЗМІЩЕННЯ при перспективній проекції:

Abcdefhij

Триточкова перспектива з точкою спостереження k на осі Z може бути отримана шляхом обертання навколо:

Двох різних осей

Співвідношення для поновлення тривимірних координат може

бути записаним у вигляді однорідних рівнянь:

$$\begin{aligned}(T_{11} - T_{14}x^*)x + (T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) &= 0 \\ (T_{12} - T_{14}y^*)x + (T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) &= 0\end{aligned}$$

Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання параболи:

$$1) \begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \quad 2) \begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty$$

Поставити знак нерівності:

1) = 2) ; 1) > 2) ; 1) < 2) ;

Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах чверті кола

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}, t = tg(Q/2) \quad \text{Поставити знак нерівності:}$$

1 > 2

Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, що сходяться до точки за площиною спостереження:

Перспективна

Діметрична проекція

Не змінює форми об'єкта, а лише його положення в просторі.

Записати розмірність для знаходження P' у класичному матричному вигляді $M \cdot P = B$

$n-2$

Задані точки кривої Без'є:

$$B_0(1,1), B_1(2,3), B_2(4,3), B_3(3,1)$$

.

Координати точок цієї кривої при $u=0$, та $u=1$ будуть такими:

B_0, B_3

Знайти помилки в умовах кривої Без'є:

а) $\gamma'(0) = \gamma_1$

б) $\gamma'(1) = \gamma_3$

в) $\gamma'(0) = 3(\gamma_1 - \gamma_0)$

г) $\gamma'(1) = 3(\gamma_2 - \gamma_3)$

При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі Z проходять через точку $(0, 0, 1/r, 1)$.

Так.

При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі Z проходять через точку $(0, 1, 1/r, 1)$.

Ні

Коефіцієнти B визначаються за допомогою спеціальних граничних умов для сплайнового сегменту:

$$\begin{aligned}
 \text{а)} \quad B_1 &= P_1 \\
 \text{б)} \quad B_2 &= P_1' \\
 \text{в)} \quad B_3 &= \frac{3(P_2 - P_1)}{t_2^2} - \frac{2P_1'}{t_2^2} - \frac{P_2'}{t_2^2} \\
 \text{г)} \quad B_4 &= \frac{2(P_1 - P_2)}{t_2^3} + \frac{P_1'}{t_2^2} + \frac{P_2'}{t_2^2}
 \end{aligned}$$

Точка (1, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах як:

(3, 18, 21, 3)

В загальному випадку двовимірний однорідний вектор утворює точку в безмежності на прямій:

$$aX - bY = 0$$

Образом довільної точки $[X, Y]$ в результаті дій довільного оператора $T = [[a, b], [c, d]]$ буде точка

$$\begin{bmatrix} X & Y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = [(aX + bY), (cX + dY)] = [X^*, Y^*]$$

Вказати наступне перетворення симетрії відносно осі OY:

A.

$$a = d = 1, c = b = 0$$

B.

$$d = 1, c = b = 0$$

C.

$$a = 1, c = b = 0$$

D.

$$c = b = 0$$

✓ E.

$$b = c = 0, d = 1, a = -1$$

Один із методів розкладання відрізка в растр полягає в розв'язуванні диференціального рівняння, що описує процес.

Вкажіть його вигляд:

$$\frac{\partial y}{\partial x} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

Бікубічна поверхня задається 4-ма векторами положень кутових точок, 8-ма векторами дотичних точок в кутових точках, 4-ма векторами кривизни в кутових точках. В її структуру входять:

$$P = \begin{bmatrix} \text{кутові координати} & w\text{-дотичні вектори} \\ u\text{-дотичні вектори} & \text{вектори кривизни} \end{bmatrix}.$$

Інтерполяційна схема для білінійної поверхні визначається співвідношенням:

$$Q(u, w) = P(0, 0)(1 - u)(1 - w) + P(0, 1)(1 - u)w + P(1, 0)u(1 - w) + P(1, 1)uw$$

Рекурентні формули для параметричного задання гіперболи можна записати:

$$\begin{cases} x_{n+1} = x_n \cdot \text{chd}Q + \frac{a}{b} y_n \cdot \text{shd}Q \\ y_{n+1} = \frac{b}{a} x_n \cdot \text{shd}Q + y_n \cdot \text{chd}Q \end{cases}$$

В алгоритмі Брезнехма, щоб розглядати наступний піксель, необхідно відкорегувати похибку

$$e = e - 1$$

Виберіть, які з крайових умов для кубічного сплайну задають доповнення системи рівнянь.

$$M' = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ & M & & \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix} \quad B' = \begin{pmatrix} P_1 \\ B \\ P_n \end{pmatrix}$$

Закріплена гранична умова

Метод параболічної інтерполяції передбачає наявність чотирьох послідовних точок одночасно. Плавна крива між двома внутрішніми точками утворюється шляхом спряження двох параболічних сегментів, що перекриваються. Вкажіть формулу

цього спряження.

$$C(t) = [1 - (\frac{t}{t_0})] \cdot P(r) + \frac{t}{t_0} Q(s)$$

Яка структура даних використовується при заповненні області методом вказання внутрішньої точки.

Стеком FIFO

Для алгоритмів креслення відрізків для спрощення обчислень використовується покроковий алгоритм. Простий покроковий алгоритм:

позиція=початок

крок=збільшення

1 if позиція – кінець<точність then 4 if позиція>>точність then 4

if позиція>кінець then 4

if позиція<кінець then 3 ><кінець then 3

2 позиція=позиція - крок

go to 1

3 позиція=позиція + крок

go to 2

4 finish

Вкажіть кроки 1-4, в яких допущені помилки(у порядку зростання та без розділових знаків) .

13

позиція=початок

крок=збільшення

1 if позиція - кінець<точність then 4

if позиція>кінець then 2

if позиція<кінець then 3

2 позиція=позиція - крок

go to 1

3 позиція=позиція+крок

go to 1

4 finish

Алгоритм Брезенхема побудований так, що потрібно перевірити лише знак цієї похибки:

Чи правильно це: Ні

$$P(u, w) = \begin{bmatrix} 1-u^3 & 3u(1-u)^2 & 3u^2(1-u) & w^3 \end{bmatrix} \cdot B \cdot \begin{bmatrix} (1-w)^3 \\ 3(1-w)^2w \\ 3(1-w)w^2 \\ w^3 \end{bmatrix}$$

де

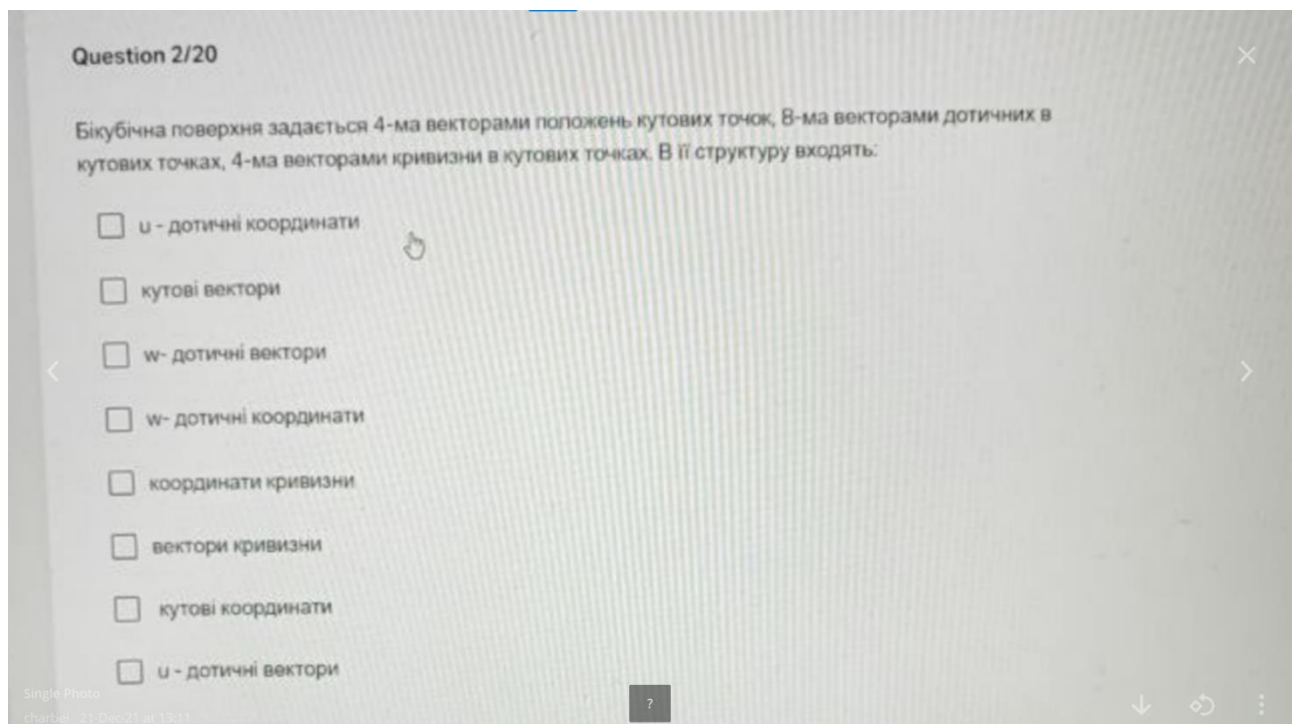
$$B = \begin{bmatrix} B_{1,1} & B_{1,2} & B_{1,3} & B_{1,4} \\ B_{2,1} & B_{2,2} & B_{2,3} & B_{2,4} \\ B_{3,1} & B_{3,2} & B_{3,3} & B_{3,4} \\ B_{4,1} & B_{4,2} & B_{4,3} & B_{4,4} \end{bmatrix}$$

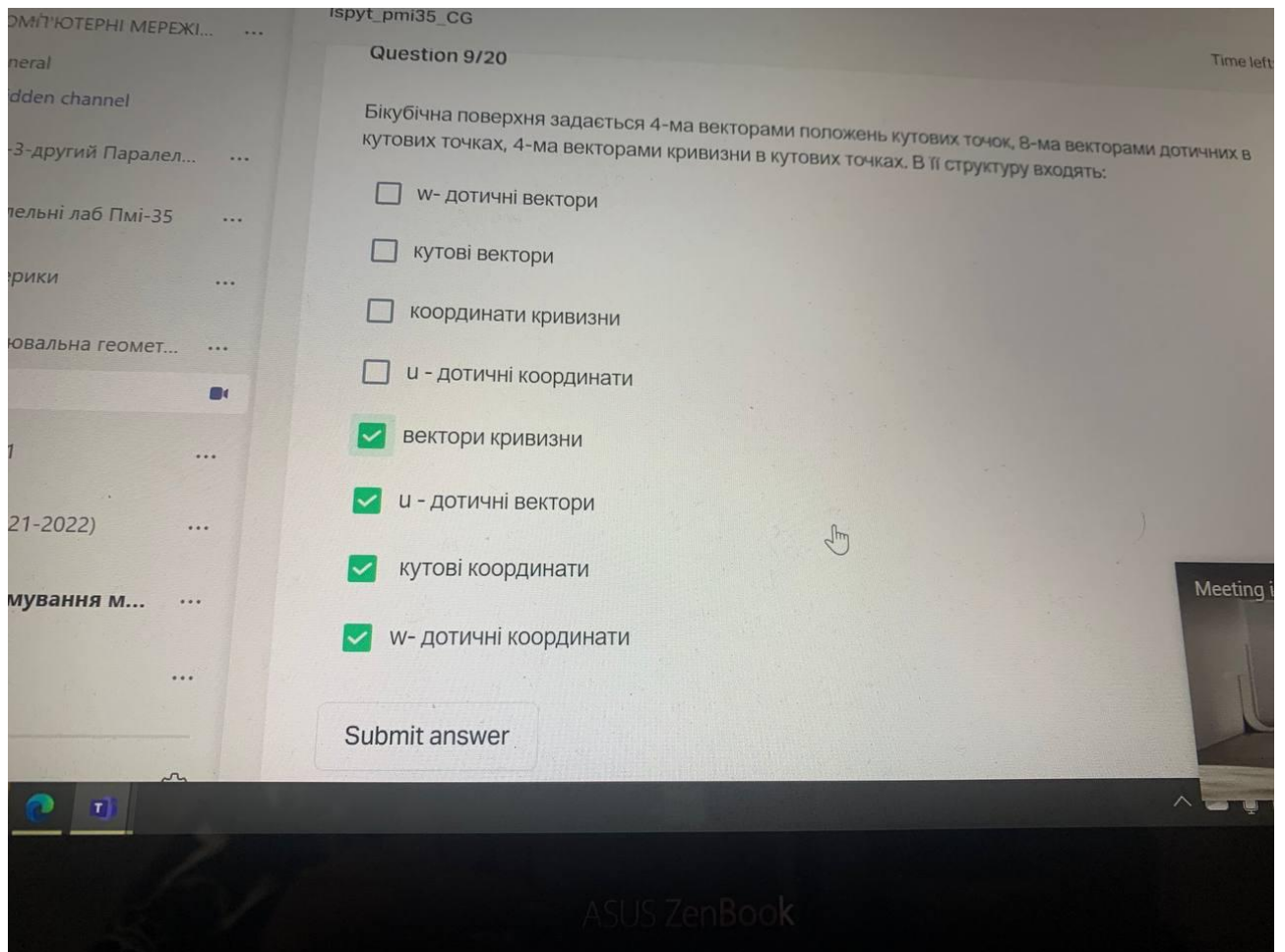
$B(2, 2), B(2, 3), B(3, 2), B(3, 3)$

Побудова сегменту кривої Без'є, що проходить через 4 точки передбачає задання наступних крайових умов:

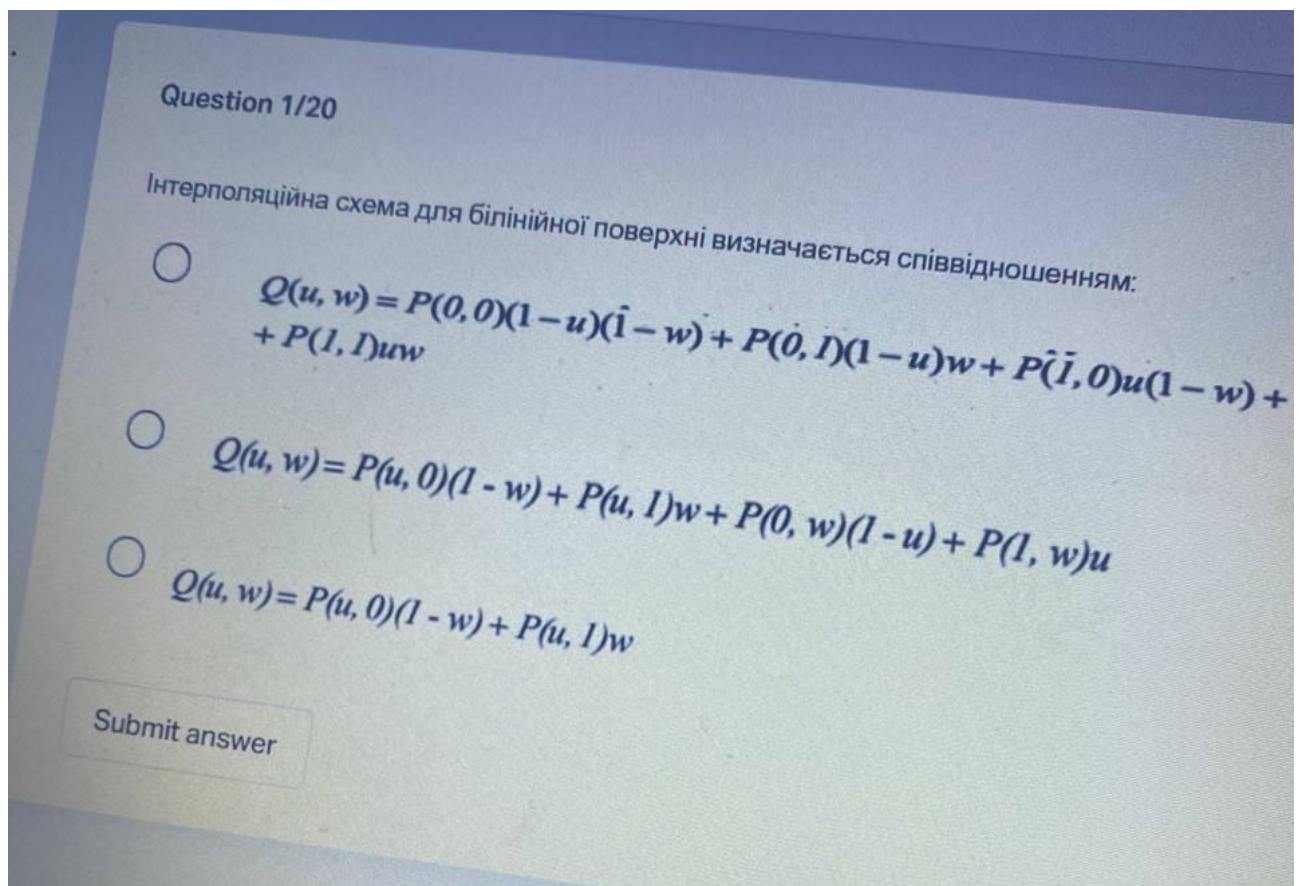
$$r(0) = r_0; r(1) = r_3; r'(0) = 3(r_1 - r_0); r'(1) = 3(r_3 - r_2);$$

Бікубічна поверхня задається 4-ма векторами положень кутових точок

Інтерполяційна схема для білінійної поверхні визначається співвідношенням

1 Співвідношення для поновлення трьохвимірних координат

lspyt_pmi35_CG

К...

Question 3/20

Співвідношення для поновлення трьохвимірних координат може бути записане у вигляді однорідних рівнянь:

☐ $(T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0$

☐ $(T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0$

☐ $(T_{11} - T_{14}x^*)x + (T_{21} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0$

☐ $(T_{12} - T_{14}y^*)x + (T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0$

Submit answer

З і 4 Рекурентні формули для параметричного задання гіперболи можна записати

Question 5/20

Рекурентні формули для параметричного задання гіперболи можна записати:

$$\begin{aligned}x_{n+1} &= x_n \cos dQ - y_n \sin dQ \\y_{n+1} &= x_n \sin dQ + y_n \cos dQ\end{aligned}$$

$$\begin{cases}x_{n+1} = x_n \cos dQ - \frac{a}{b} y_n \sin dQ \\y_{n+1} = \frac{b}{a} x_n \sin dQ + y_n \cos dQ\end{cases}$$

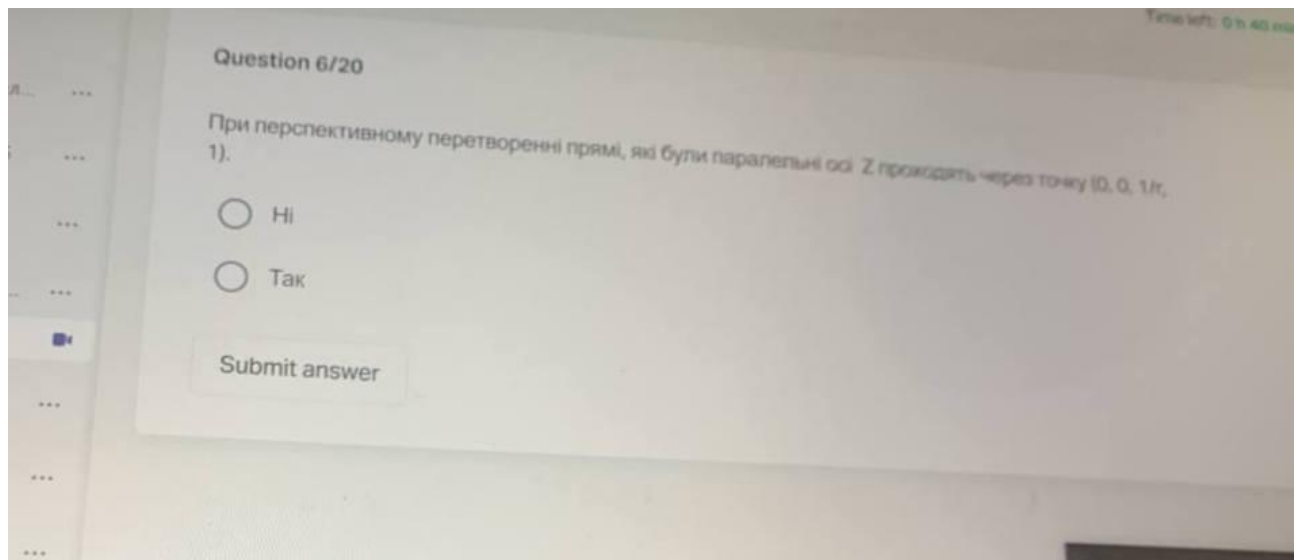

$$\begin{cases}x_{n+1} = x_n \cdot \operatorname{ch} dQ + \frac{a}{b} y_n \cdot \operatorname{sh} dQ \\y_{n+1} = \frac{b}{a} x_n \cdot \operatorname{sh} dQ + y_n \cdot \operatorname{ch} dQ\end{cases}$$

Submit answer

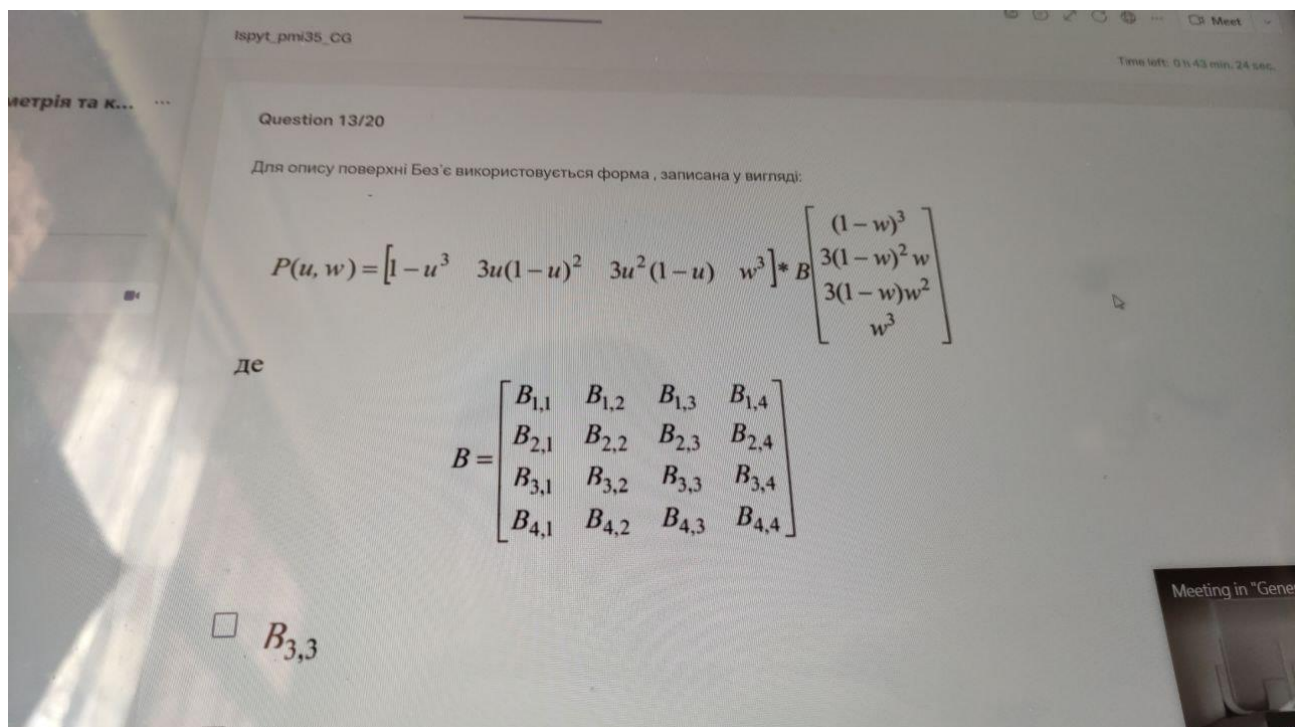
Останнє

При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні

Ні

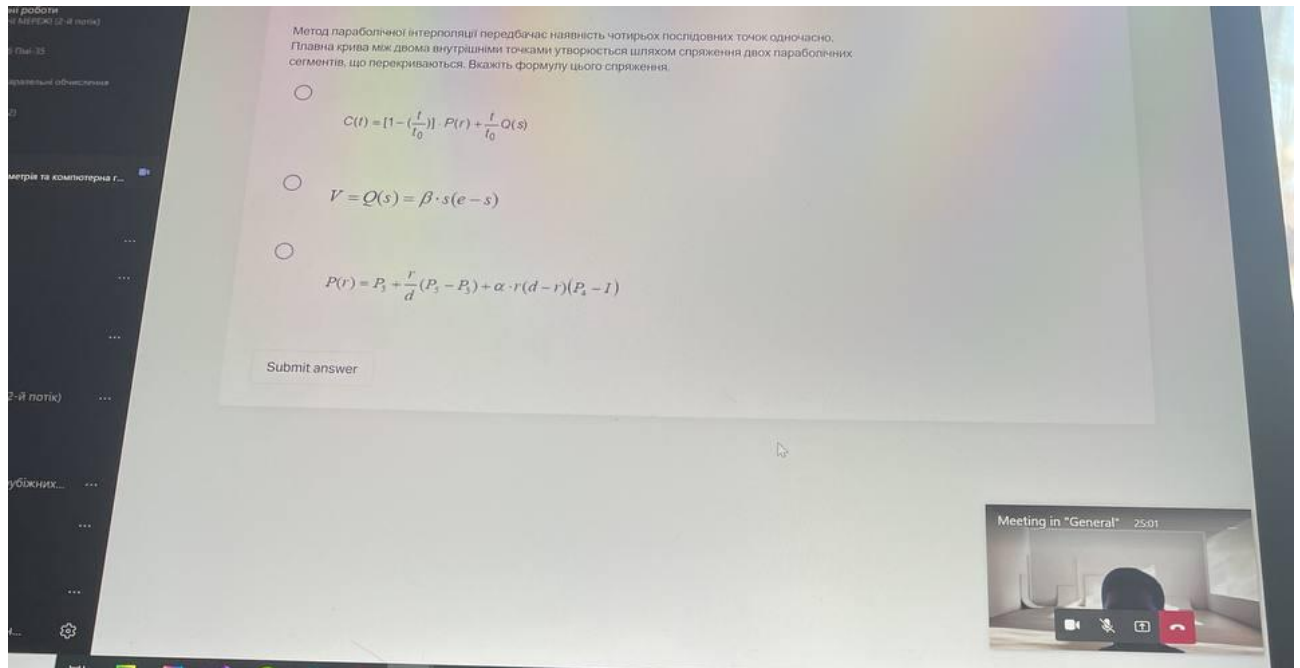
Для опису поверхні Без'є використовується форма, записана у вигляді

Все окрім 1.1 та

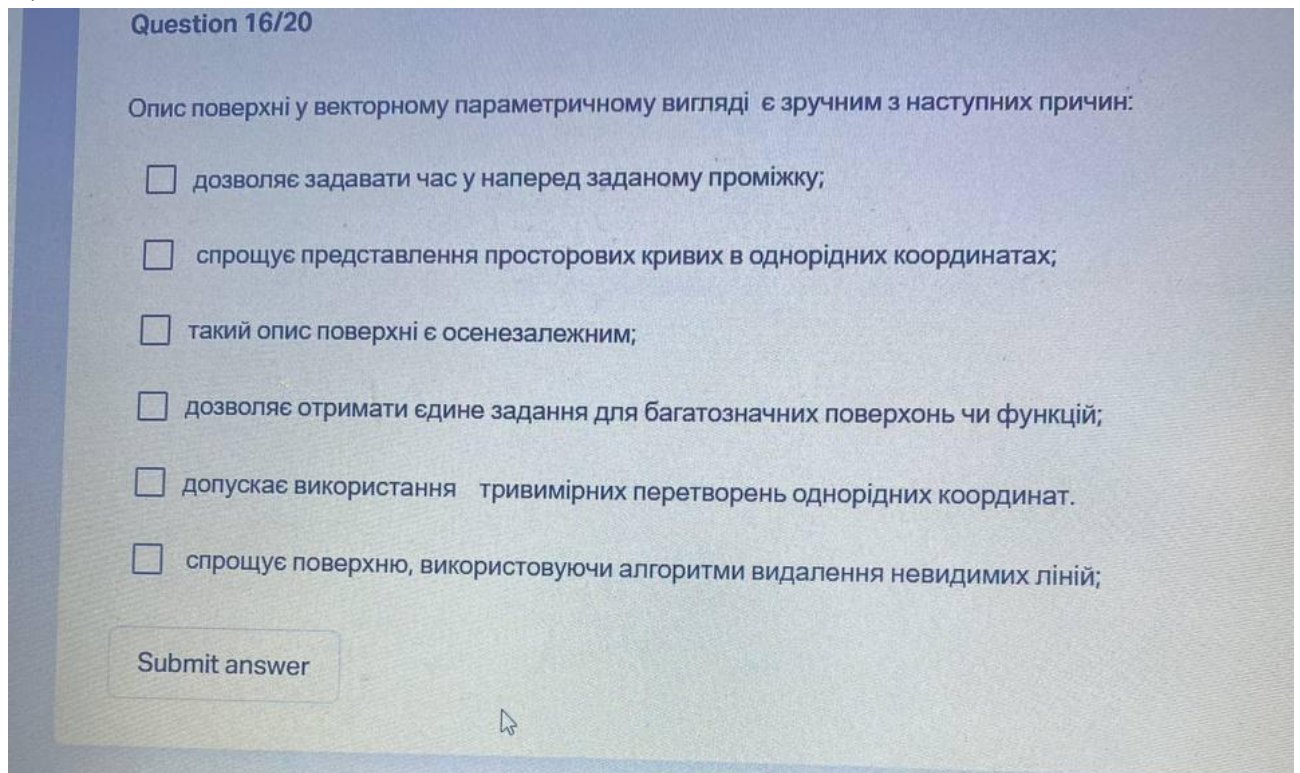
4.4 Метод параболічної інтерполяції передбачає наявність чотирьох послідовних

точок одночасно

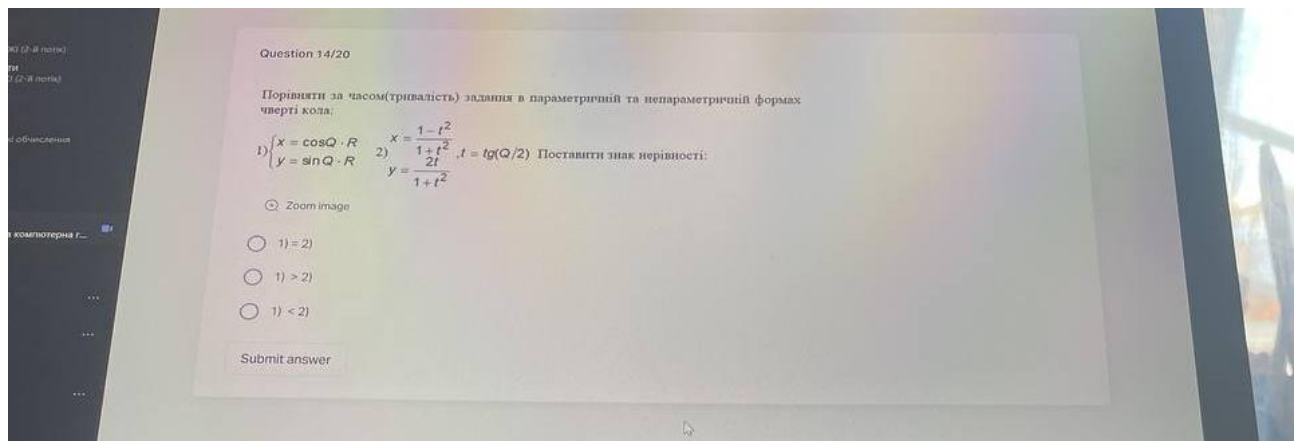
1. Опис поверхні у векторному параметричному вигляді є зручним з наступних

Причин

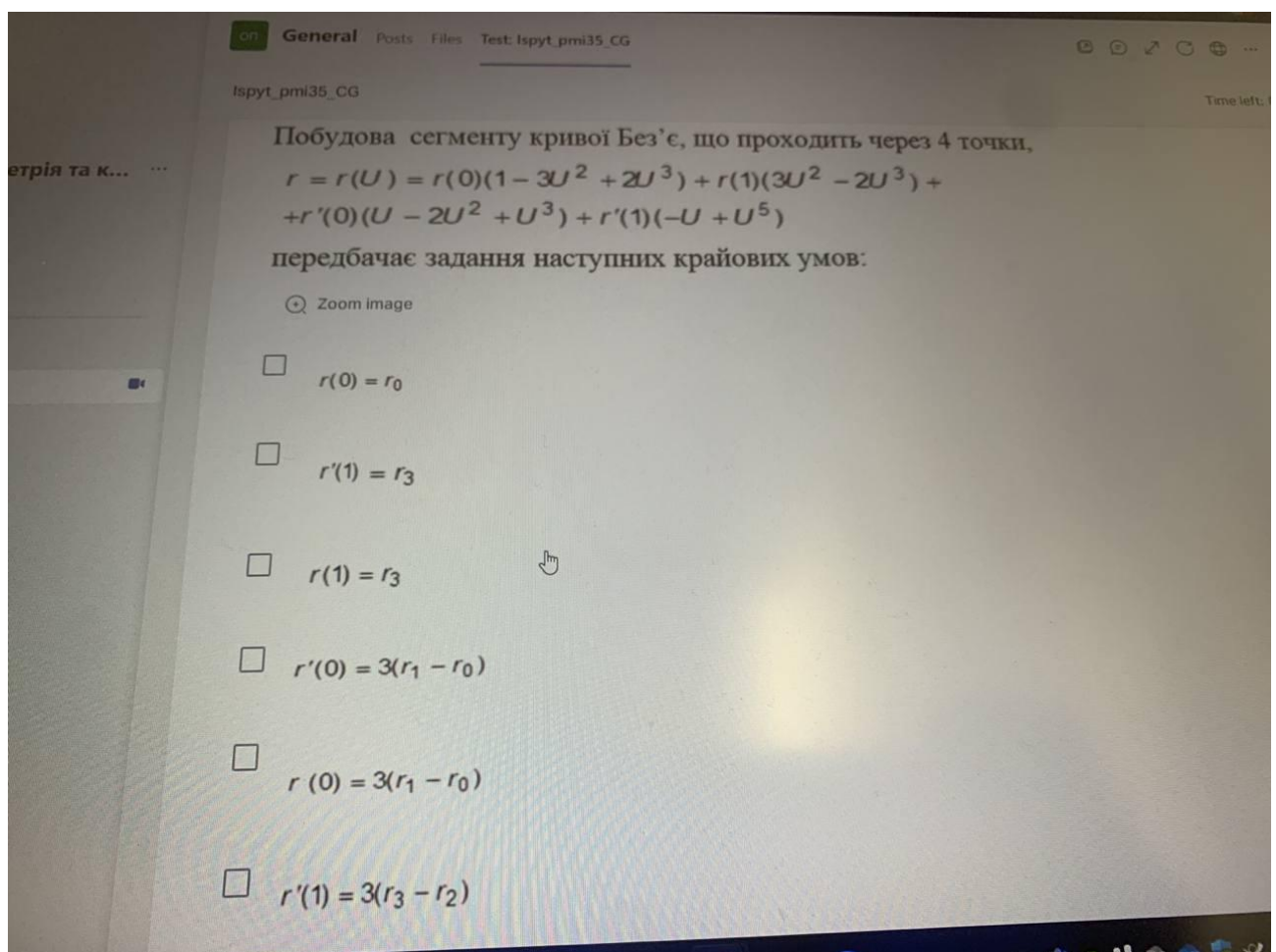
Порівняти за часом (тривалість) завдання в параметричній та непараметричній формах

2 ____ 1 > 2 ____

Побудова сегменту кривої Без'є, що проходить через 4 точки

$$a_1 = 3(r_1 - r_0)$$

$$a_2 = 3(r_2 - 2r_1 + r_0)$$

$$a_3 = r_3 - 3r_2 + 3r_1 - r_0$$

І як результат такої рівності:

$$r(0) = r_0$$

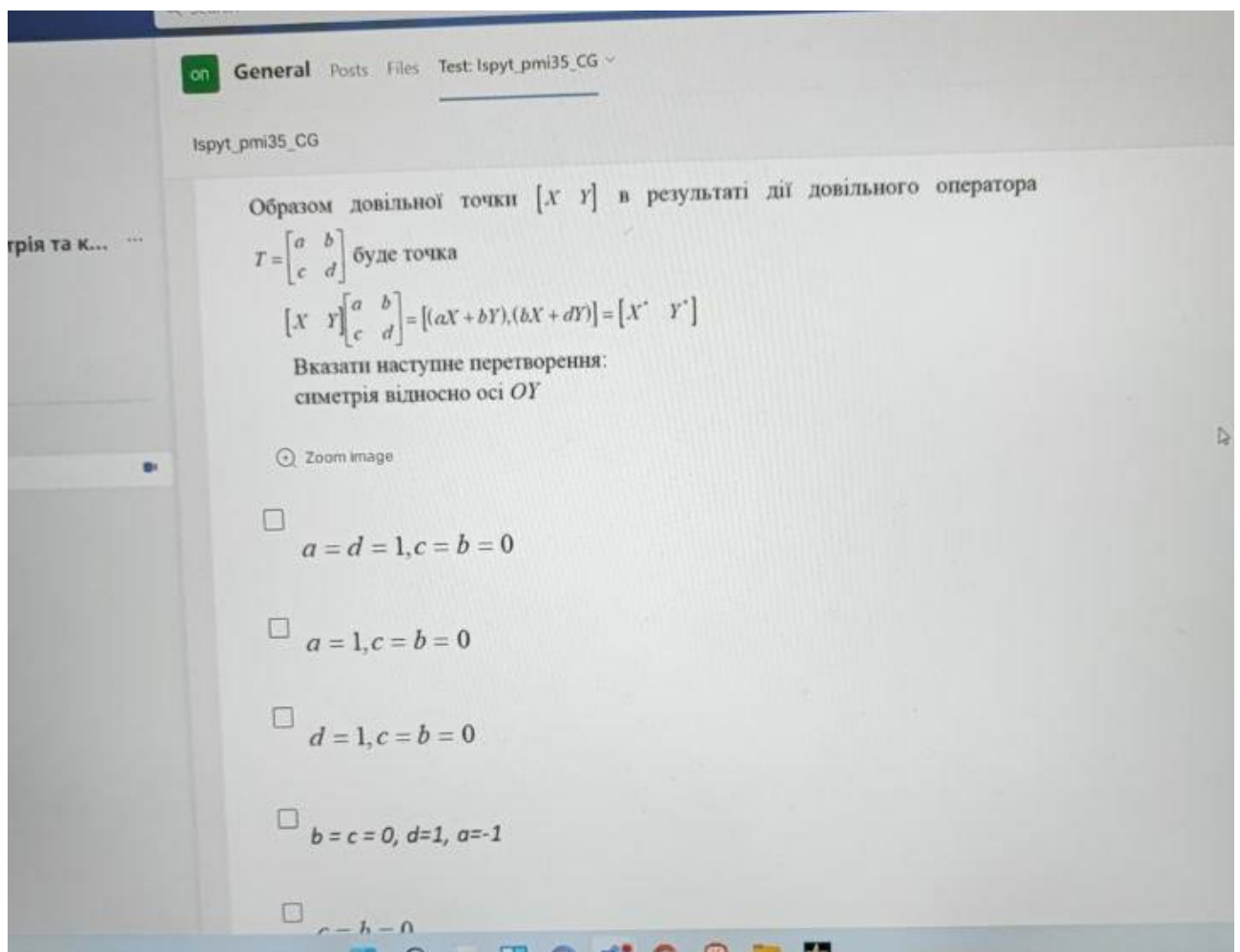
$$r(1) = r_3$$

$$r'(0) = 3(r_1 - r_0)$$

$$r'(1) = 3(r_3 - r_2)$$

З (4) і (5) випливає, що крива Без'є проходить

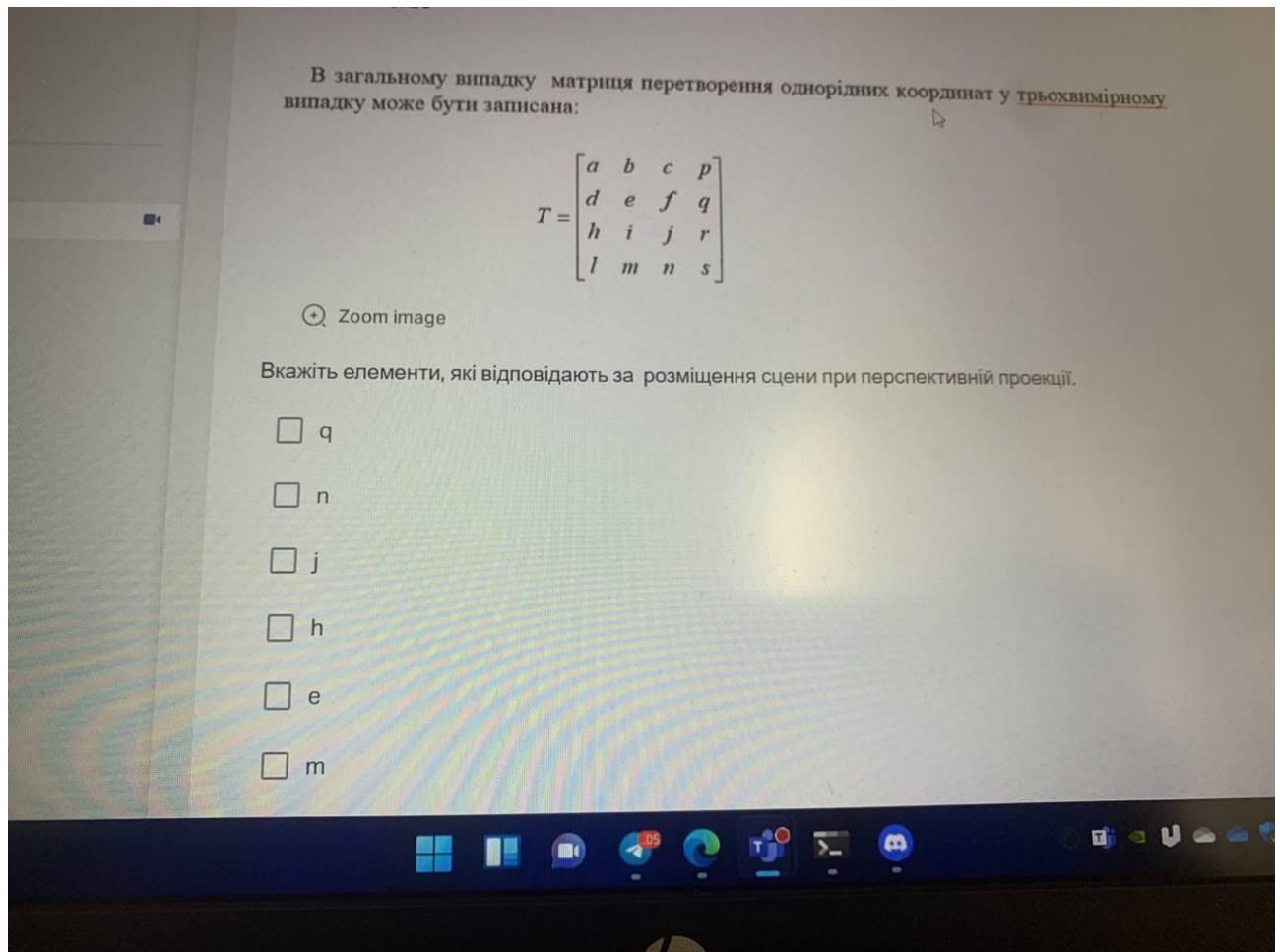
Образом довільної точки $[x \ y]$ в результаті дії довільного оператора T буде точка

д) $b = c = 0, d = 1, a = -1$ – симетрія відносно осі OY ;

В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у

трьохвимірному випадку може бути записана

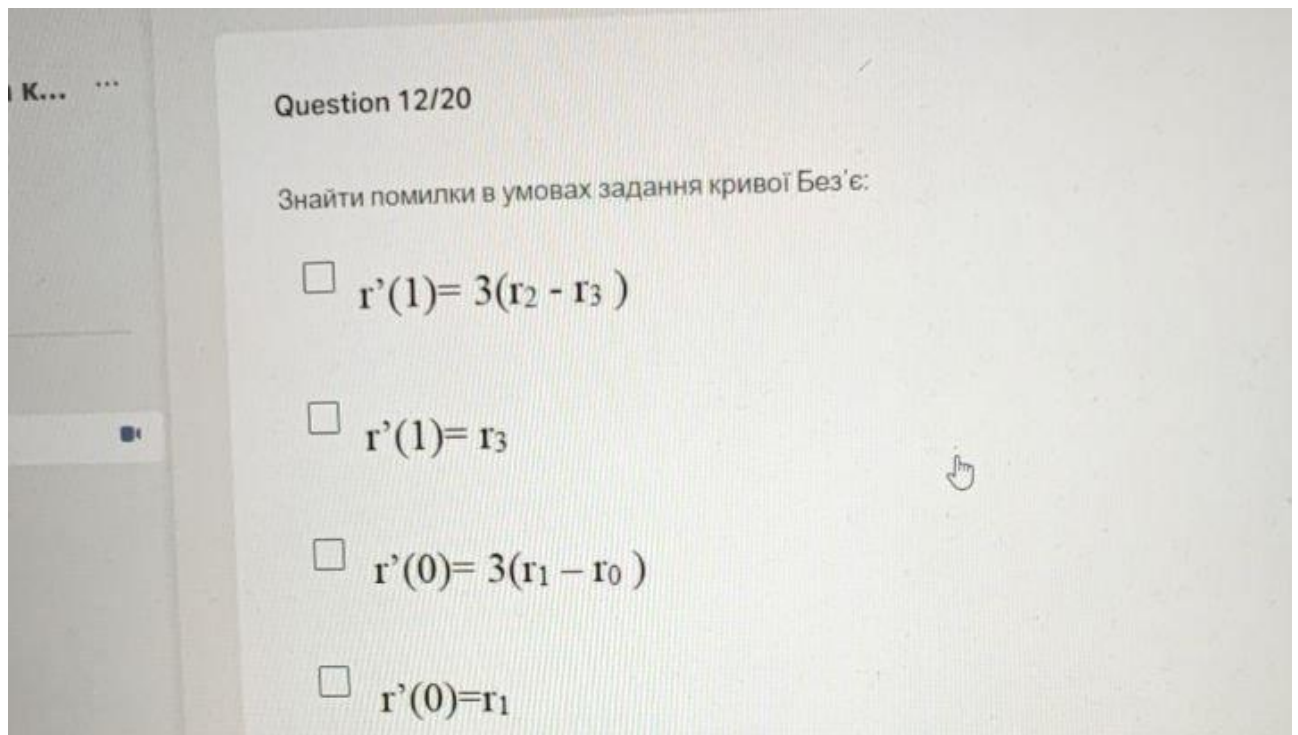

2. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

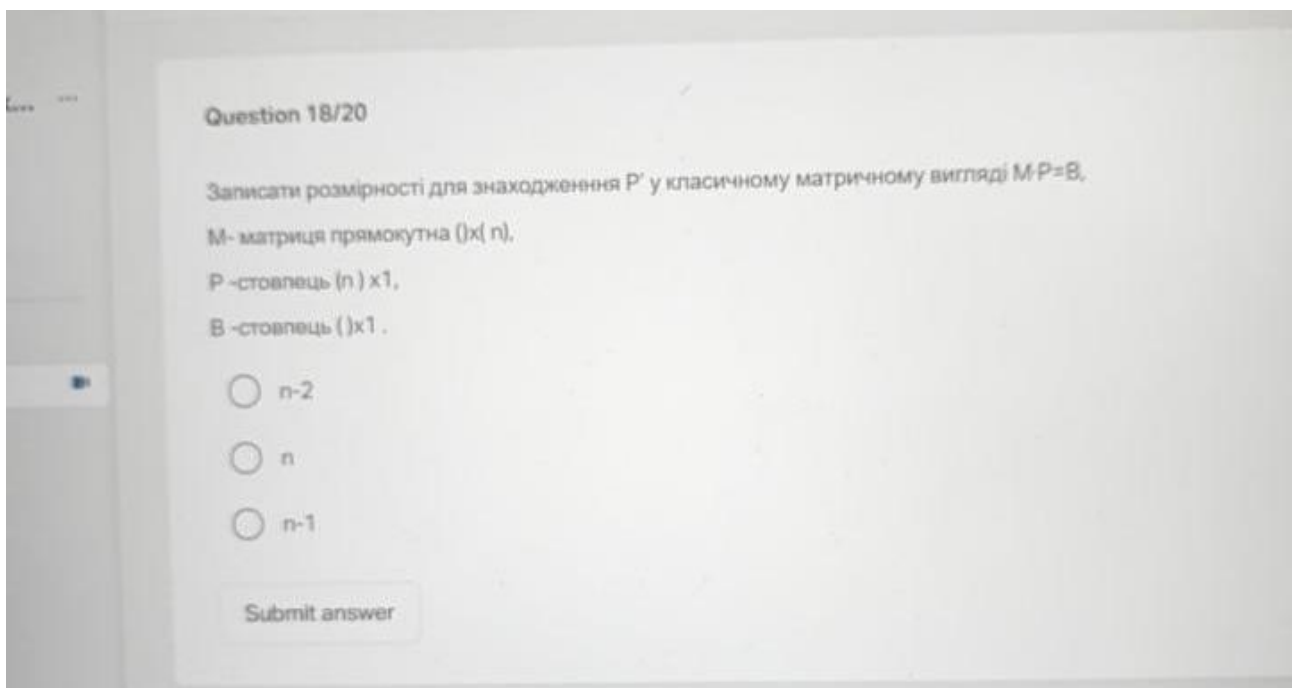
Вкажіть елементи, які відповідають за розміщення сцени при перспективній проекції: lmnspqr

Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є

1 і 4

Записати розмірності для знаходження P' у класичному матричному вигляді $M \cdot P = B$.

n - 2кубічний сплайн

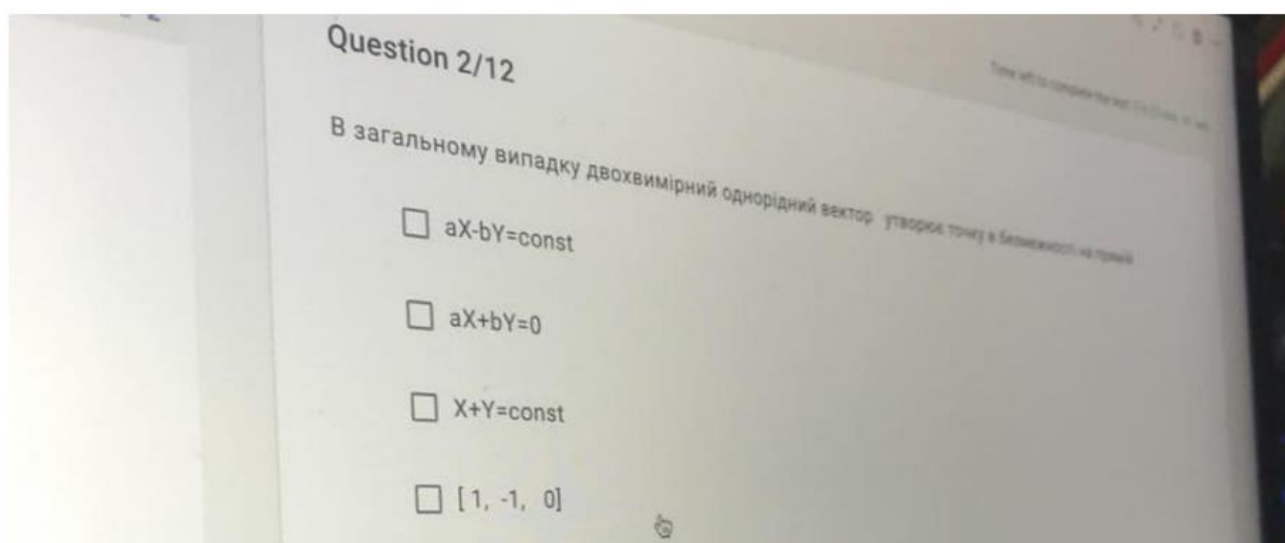
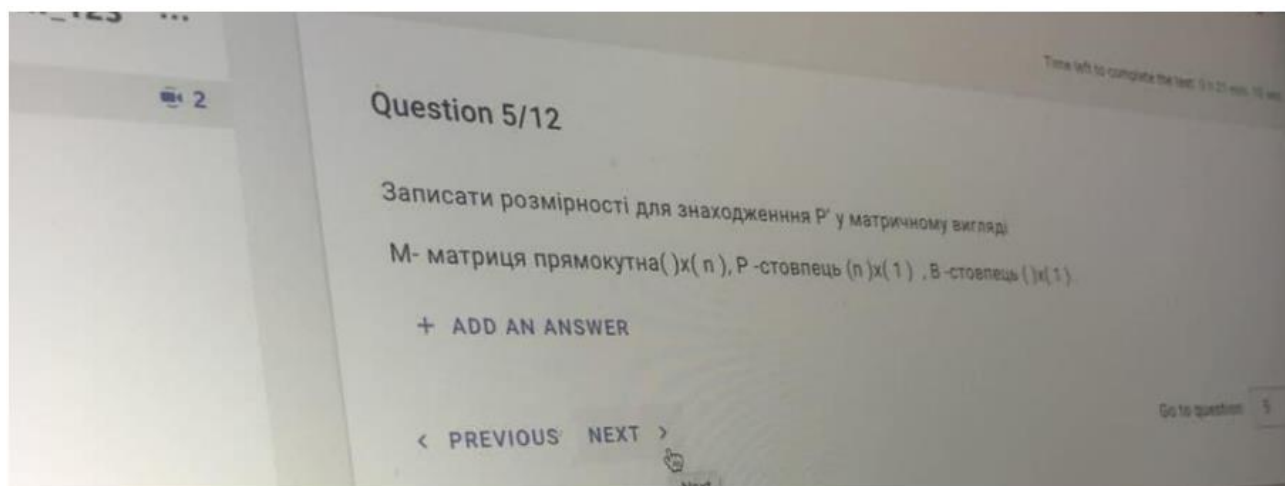
Гранична умова	Низькові елементи в першій і останній строках [M]	Перша і остання строки [R]
Закріплена	$M(1,1) = 1$ $M(n,n) = 1$	$R(1,1) = P_1'$ $R(n,1) = P_n'$
Слабка	$M(1,1) = 1$ $M(1,2) = 1/2$ $M(n,n-1) = 2$ $M(n,n) = 4$	$R(1,1) = \frac{3}{2t_2} (P_2 - P_1)$ $R(n,1) = \frac{6}{t_n} (P_n - P_{n-1})$
Циклічні	$M(1,1) = 2(1 + \frac{t_n}{t_2})$ $M(1,2) = \frac{t_n}{t_2}$ $M(1,n-1) = 1$	$R(1,1) = 3(\frac{t_n}{t_2})(P_2 - P_1) - \frac{3}{t_n} (P_{n-1} - P_n)$ $R(n,1)$ не визначений
Антициклічні	$M(1,1) = 2(1 + \frac{t_n}{t_2})$ $M(1,2) = \frac{t_n}{t_2}$ $M(1,n-1) = -1$	$R(1,1) = 3(\frac{t_n}{t_2})(P_2 - P_1) + \frac{3}{t_n} (P_{n-1} - P_n)$ $R(n,1)$ не визначений

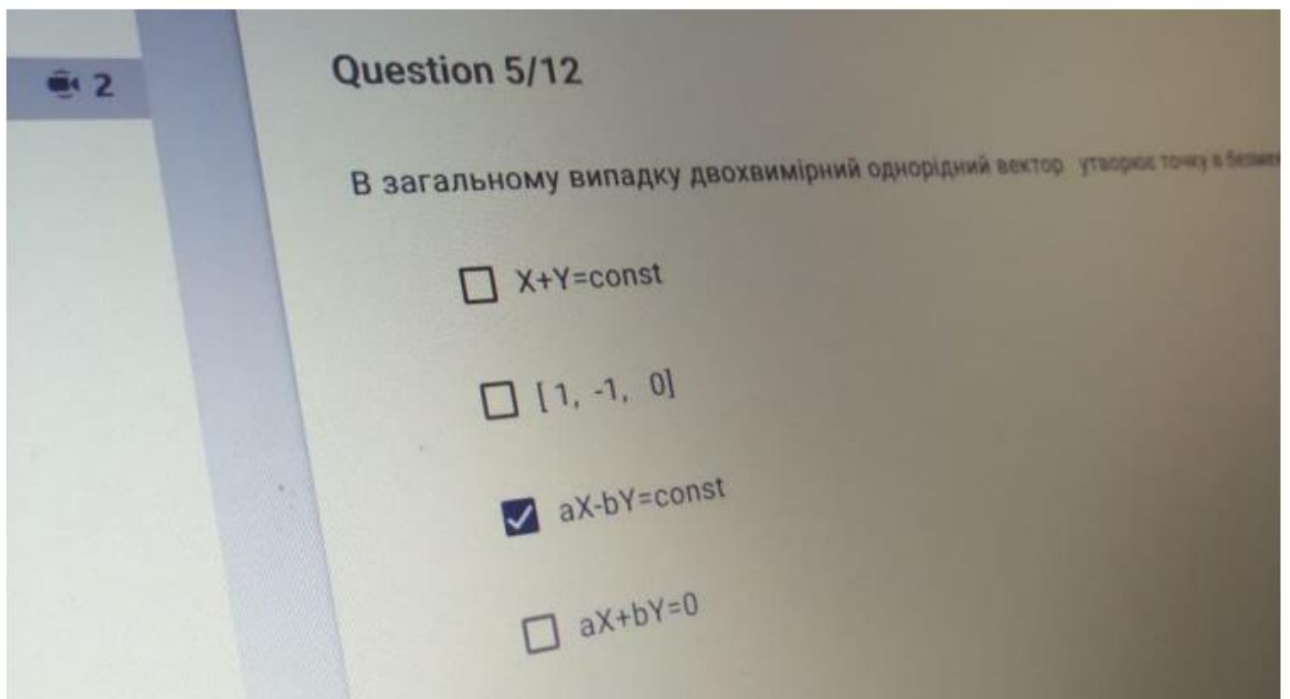
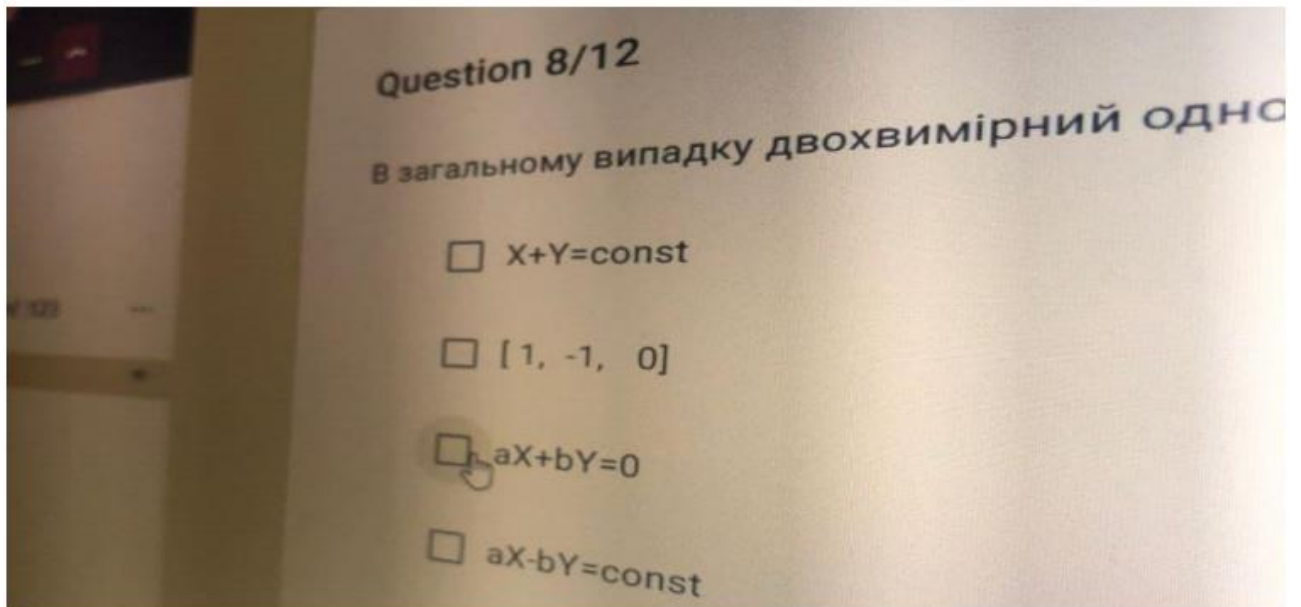
Закріплені - коли відомі дотичні вектори P_1' і P_n'

Слабкі - нульова кривизна в кінцевих точках

Циклічні - дотичні вектори і кривизна на обох кінцях нульові
 $P_1'(0) = P_n'(t_n)$
 $P_1''(0) = P_n''(t_n)$

Антициклічні - дотичні вектори на кінцях мають однакову величину і протилежні напрями
 $P_1'(0) = -P_n'(t_n)$
 $P_1''(0) = -P_n''(t_n)$

Вар.2

1.

Точка $(1, 6, 7)$ у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

a)

$(3, 18, 21, 3);$

$\delta)(3, 6, 7, 4);$

в)(3, 6, 7, 1).

2. В загальному випадку матриця перетворення
однорідних координат у трьохвимірному випадку може
бути записана

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за обертання: ____ а е
j s _____

Відповідь: a, b, c, d, e, f, h, i, j

Перетворення однорідних координат тепер опишеться співвідношеннями:
та $[X \ Y \ Z \ H] = [x \ y \ z \ 1] T$ (1)
 $[x' \ y' \ z' \ 1] = \begin{bmatrix} X & Y & Z \\ H & H & H \end{bmatrix}$
- деяка матриця перетворення.
В загальному випадку ця матриця може бути записана, як 4x4 виду:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix} \quad (2)$$

Цю матрицю природно зобразити як блочну, що містить в собі наступні блоки:

$$\begin{bmatrix} 3 \times 3 & | & 3 \times 1 \\ \hline 1 \times 3 & | & 1 \times 1 \end{bmatrix}$$

Матриця 3x3 здійснює лінійне перетворення у вигляді: зміни масштабу, зсуву, обертання.
Матриця-стрічка 1x3 - перенос, матриця-стовбець 3x1 відповідає за перетворення в перспективі; 1x1- повну рівномірну зміну масштабу.

3.

Записати матрицю дзеркального відображення
відносно координатної площини XOZ:

· віддзеркалення відносно координатної площини **XOZ**

GLScale(1, -1, 1),

$$M_f = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

4. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах чверті кола:

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}, t = \tan(Q/2) \text{ Поставити знак нерівності: } 1) \dots x \text{ більше} \\ y \dots 2) x \text{ менше } y$$

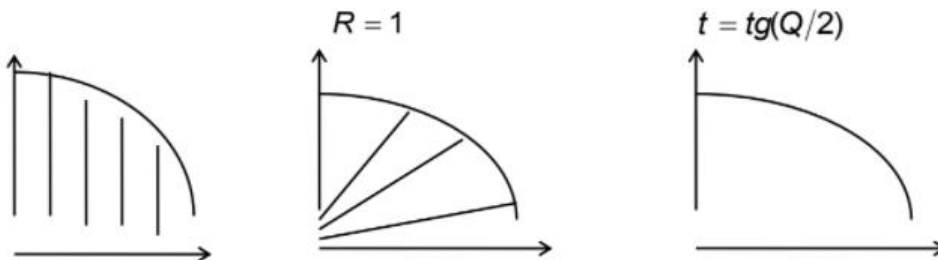
Відповідь: $2 < 1$? 5.

Порівняємо різницю в параметричній та непараметричній формах на прикладі чверті кола:

$$y = \sqrt{1-x^2}$$

$$\begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}$$

Розглянемо більш детально способи зображення канонічних кривих на основі їх параметричного представлення:

Question 3/12

Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формі координати

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases} \quad f = f(Q, 2)$$

☐ 1 < 2

☐ 1 > 2

☐ 1 = 2

Для загальної аксонометричної проекції масштабні коефіцієнти є

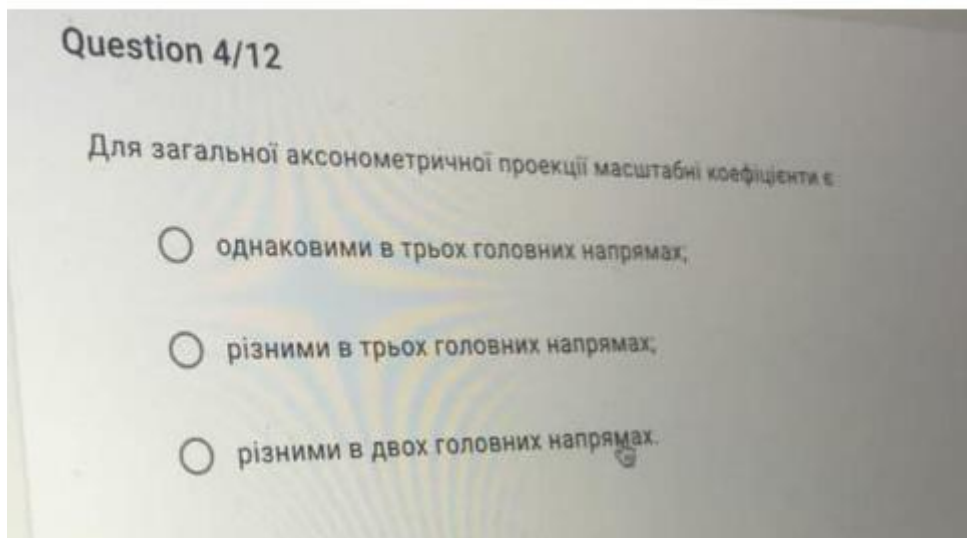
а) однаковими в трьох головних напрямках; – ізометрія

б) різними в трьох головних напрямках;

в) різними в двох головних напрямках. – диметрія $OX=OZ$.

10. В триметрической проекции меньше всего ограничений, а в изометрической — больше всего. В самом деле, как будет показано ниже, изометрическая проекция есть частный случай диметрической, а диметрическая проекция есть частный случай триметрической.

В общем случае для триметрической проекции коэффициенты искажения по каждой из проецируемых главных осей (x , y и z) не равны друг другу. Здесь

Діметрична проєкція

а) змінює форму об'єкта та його положення в просторі;

б) не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;

в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

Question 6/12

Діаметрична проекція

- ☐ не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі.
- ☐ змінює форму об'єкта та його положення в просторі.
- ☐ не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі.

7. Процес обертання навколо осі OZ

а)
$$\begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

б)
$$\begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

в)
$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

8.

(а) Відповідь: а)

$$[T] = \begin{bmatrix} \cos \psi & \sin \psi & 0 & 0 \\ -\sin \psi & \cos \psi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$R_z(\varphi) = \begin{bmatrix} \cos \varphi & -\sin \varphi & 0 \\ \sin \varphi & \cos \varphi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

8. Записати розмірності для знаходження P' у матричному вигляді

$M \cdot P = B$, M - матриця прямокутна ($n \times m$), P -стовпець $m \times 1$, B -стовпець $n \times 1$.

9.

9.

В загальному випадку двохвимірний однорідний

вектор утворює точку в безмежності на прямій (б)

а) $X+Y = \text{const}$ б) $aX - bY = 0$ в) $\begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$.

10. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.

Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими:

а) $(1,1)$, $(3,1)$;

б) $(1,1)$, $B_1(2,3)$; в) $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.

Відповідь: а)

$$r = r(U) = (1-U)^3 r_0 + 3U(1-U)^2 r_1 + 3U^2(1-U) r_2 + U^3 r_3$$

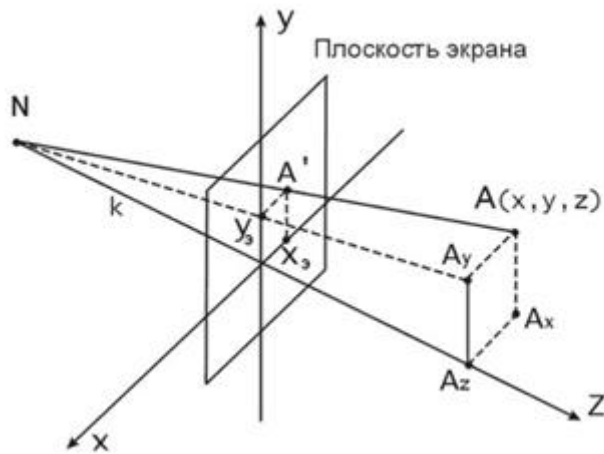
11. Проекція, при якій положення об'єктів перетворюється в координати проекції вздовж ліній, які сходяться до точки за площиною спостереження:

а) ортогональна;

б) перспективна; в) косокутна

паралельна.

Відповідь: б)

12. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

$$r(0)=r_1 \quad r(1)=r_3$$

$$r'(0)=3(r_1 - r_0) \quad r'(1)=3(r_2 - r_3)$$

Відповідь: $r(0)=r_1$, $r'(1)=3(r_2 - r_3)$)

$$a_0 = r_0$$

$$a_1 = 3(r_1 - r_0)$$

$$a_2 = 3(r_2 - 2r_1 + r_0)$$

$$a_3 = r_3 - 3r_2 + 3r_1 - r_0$$

І як результат такої рівності:

$$r(0) = r_0$$

$$r(1) = r_3$$

$$r'(0) = 3(r_1 - r_0)$$

$$r'(1) = 3(r_3 - r_2)$$

Повідомлюючи, що (7) та

3 (6) впливає, що

$$r(0) = r_0$$

$$r'(0) = n(r_1 - r_0) \quad (7)$$

$$r(1) = r_n$$

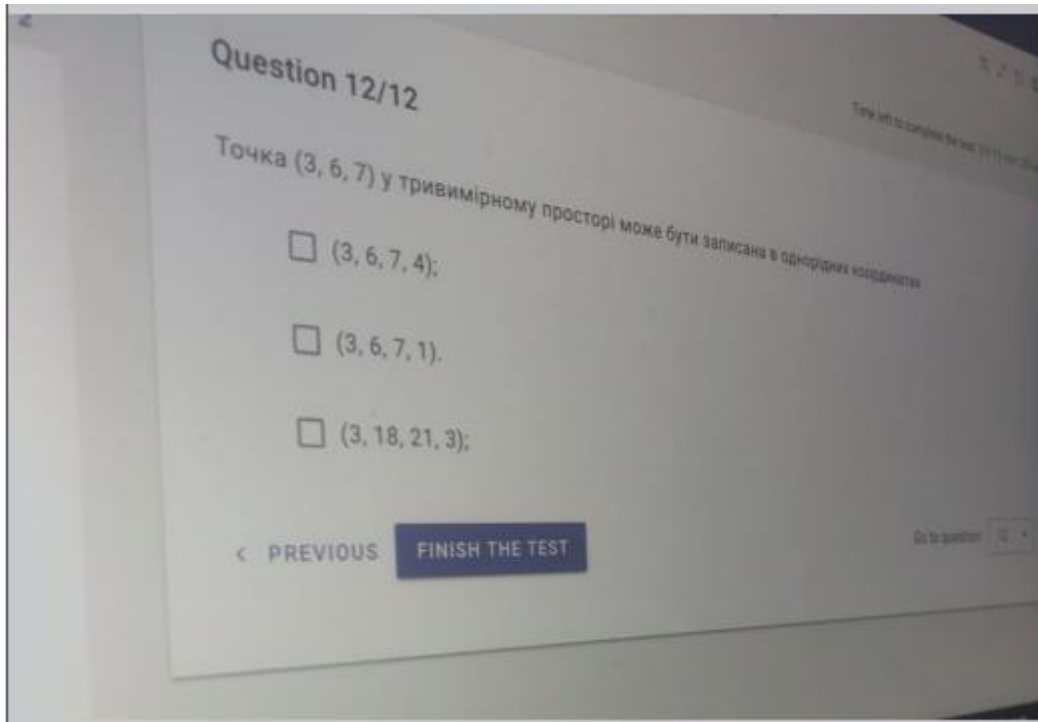
$$r'(1) = n(r_n - r_{n-1})$$

Вар.3

1. Точка (3, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

$$a)(3, 18, 21, 3); \quad \delta)(3, 6, 7, 4);$$

8)(3, 6, 7, 1).

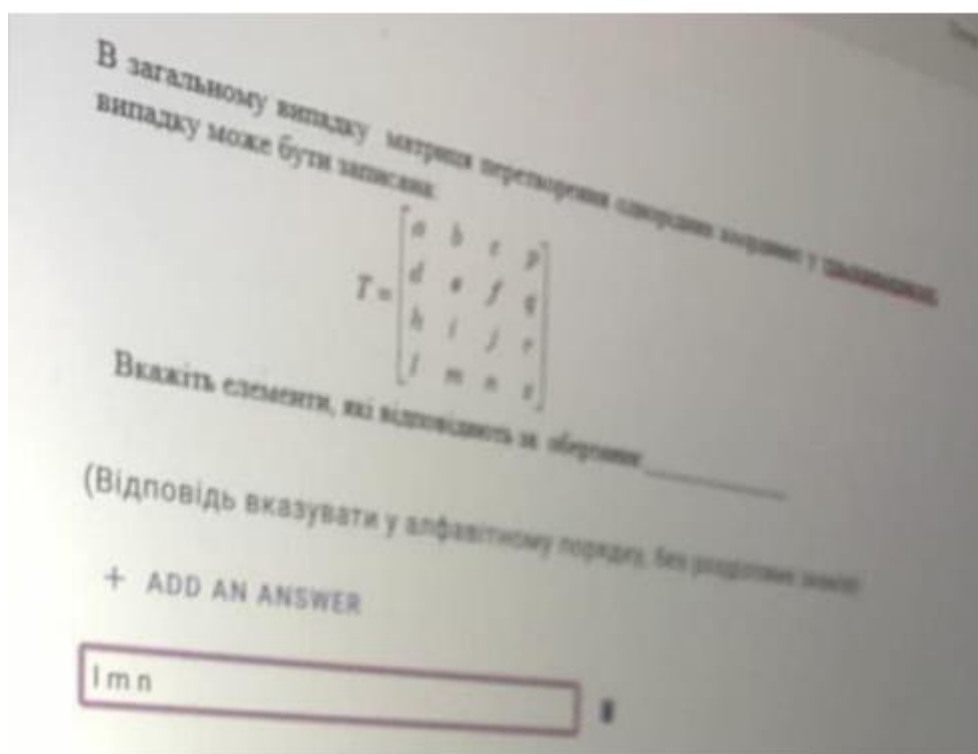

2. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за перенесення.:_____

Відповідь: l, m, n, s.

$$\begin{bmatrix} & & & \vdots & 3 \\ & 3 \times 3 & & \vdots & \times \\ & & & \vdots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \vdots & \dots \\ & 1 \times 3 & & \vdots & 1 \times 1 \end{bmatrix}$$

Верхня левая (3×3) -подматрица задает линейное преобразование¹ в форме масштабирования, сдвига, отражения и вращения. Левая нижняя (1×3) -подматрица задает перемещение, а правая верхняя (3×1) -подматрица — перспективное преобразование. Последняя правая нижняя (1×1) -подматрица задает общее масштабирование. Общее преобразование, полученное после применения этой (4×4) -матрицы к однородному вектору и вычисления обычных координат, называется билинейным преобразованием². В общем случае данное преобразование осуществляет комбинацию сдвига, локального масштабирования, вращения, отражения, перемещения, перспективного преобразования и общего масштабирования.

$$\begin{bmatrix} X & Y & Z & 1 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} X & Y & Z & H \end{bmatrix}$$

Перетворення однорідних координат тепер опишеться співвідношеннями:

$$\begin{bmatrix} X & Y & Z & H \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y & z & 1 \end{bmatrix} T \quad (1)$$

та

$$\begin{bmatrix} x & y & z & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X & Y & Z & H \end{bmatrix}$$

- деяка матриця перетворення.

В загальному випадку ця матриця може бути записана, як 4x4 виду:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix} \quad (2)$$

Цю матрицю природно зобразити як блочну, що містить в собі наступні блоки:

$$\begin{bmatrix} 3 \times 3 & | & 3 \times 1 \\ \hline & + & \\ 1 \times 3 & | & 1 \times 1 \end{bmatrix}$$

Матриця 3x3 здійснює лінійне перетворення у вигляді: зміни масштабу, зсуву, обертання.

Матриця-стрічка 1x3 - перенос, матриця-стовбець 3x1 відповідає за перетворення в перспективі; 1x1- повну рівномірну зміну масштабу.

Записати матрицю центральної симетрії відносно початку координат:

4. Діаметрична проекція

а) змінює форму об'єкта та його положення в просторі;

б) не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;

в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

5. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання параболи:

Відповідь: 2<1

1.1.4. Параметричне представлення параболи

Непараметричне представлення параболи має вигляд

$$y^2 = 4ax$$

Його використання вимагає обчислення кореня квадратного і тому є незручним. Теж саме стосується параметричного представлення параболи через рівняння

$$\begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

Більш ефективним є запис

$$\begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \quad 0 \leq Q \leq \infty \end{cases} \quad (11)$$

$$Q_{n+1} = Q_n + dQ$$

Для (11) можна використати рекурентну формулу

6. Процес обертання навколо осі OY

Відповідь: б)

$$\text{а) } \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{б) } \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

$$\text{в) } \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

Навколо OY

$$[T] = \begin{bmatrix} \cos \phi & 0 & -\sin \phi & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin \phi & 0 & \cos \phi & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Навколо OX

$$[T] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & \sin \theta & 0 \\ 0 & -\sin \theta & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Навколо OZ

$$[T] = \begin{bmatrix} \cos \psi & \sin \psi & 0 & 0 \\ -\sin \psi & \cos \psi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

8. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

$$r(0)=r_0 \quad r(1)=r_3$$

$$r'(0)=3(r_1 - r_0) \quad r'(1)=3(r_3 - r_2)$$

$$\text{Відповідь: } r(1)=3(r_3 - r_2)$$

$$\begin{aligned} a_0 &= r_0 \\ a_1 &= 3(r_1 - r_0) \\ a_2 &= 3(r_2 - 2r_1 + r_0) \\ a_3 &= r_3 - 3r_2 + 3r_1 - r_0 \end{aligned}$$

І як результат такої рівності:

$$\begin{aligned} r(0) &= r_0 \\ r(1) &= r_3 \\ r'(0) &= 3(r_1 - r_0) \\ r'(1) &= 3(r_3 - r_2) \end{aligned}$$

ПОВІДЖО ПОВІДЖІТИ, ЩО (7) ТА

З (6) випливає, що

$$\begin{aligned} r(0) &= r_0 \\ r'(0) &= n(r_1 - r_0) \\ r(1) &= r_n \\ r'(1) &= n(r_n - r_{n-1}) \end{aligned} \quad (7)$$

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний

вектор утворює точку в безмежності на прямій

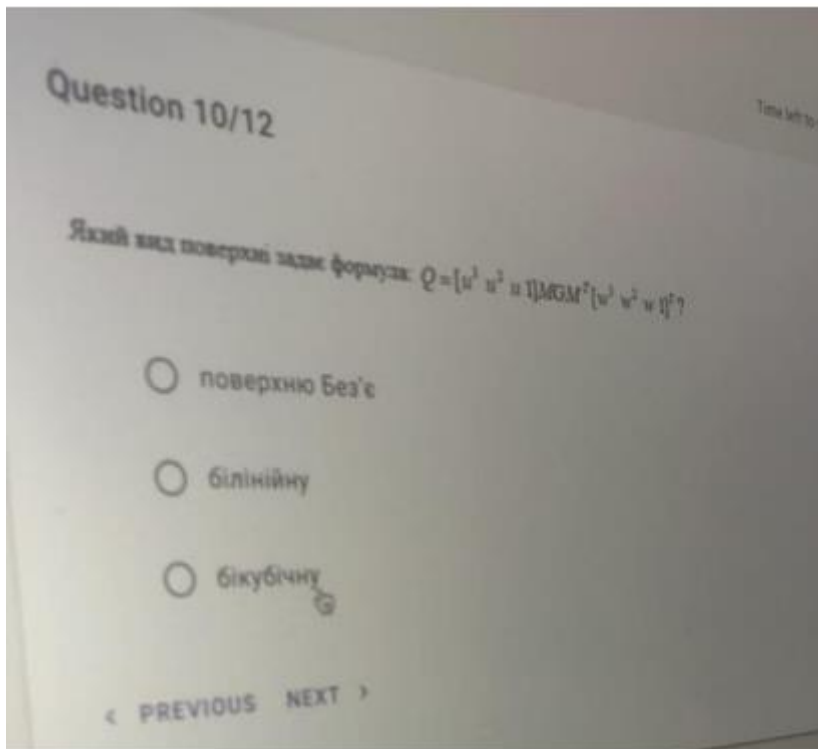
$$\text{а) } X+Y = \text{const} \quad \text{б) } aX - bY = 0 \quad \text{в) } \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}.$$

11. Який вид поверхні задає формула: $Q = [u^3 \ u^2 \ u \ 1] M G M^T [w^3 \ w^2 \ w \ 1]^T$?

а) білінійну б) бікубичну в) поверхню Без'є

Відповідь: бікубичну

$$Q = \begin{bmatrix} u^3 & u^2 & u & 1 \end{bmatrix} NPN^T \begin{bmatrix} w^3 & w^2 & w & 1 \end{bmatrix}$$

12. При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі проходять через точку $(0, 1, 1/r, 1)$.

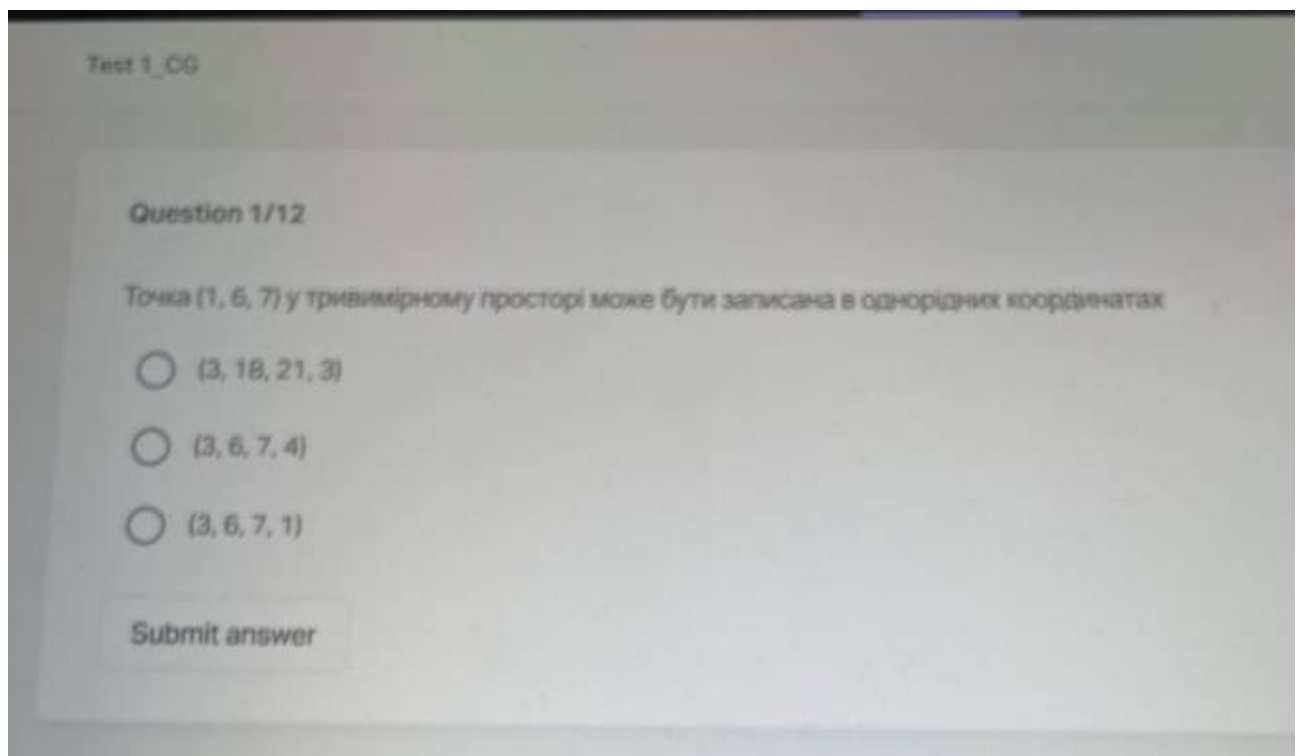
Так/ **ні**.

Исследование рис. 3-27 показывает, что прямые $A'B'$ и AB пересекают плоскость $z = 0$ в одной и той же точке. Прямая $A'B'$ также пересекает ось z в точке $z = +1/r$. Далее, перспективное преобразование (см. (3-45) и (3-46)) отображает расположенную в бесконечности точку пересечения параллельных прямых AB и оси z в конечную точку $z = 1/r$ на оси z . Эта точка называется точкой схода¹. Заметим, что точка схода лежит на том же расстоянии от плоскости проекции, что и центр проекции, только с противоположной стороны от плоскости, например, если $z = 0$ есть плоскость проекции, а центр проекции находится в $z = -1/r$, тогда точка схода находится в $z = +1/r$.

Чтобы подтвердить это наблюдение, рассмотрим перспективное преобразование точки, находящейся в бесконечности на оси $+z$, т. е.

$$[0 \ 0 \ 1 \ 0] \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & r \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = [0 \ 0 \ 1 \ r]. \quad (3-50)$$

Соответствующая ей точка $[x^* \ y^* \ z^* \ 1] = [0 \ 0 \ 1/r \ 1]$ теперь является конечной точкой на положительной оси z . Это означает, что все полубесконечное положительное пространство ($0 \leq z \leq \infty$) отображается в ограниченную область $0 \leq z^* \leq 1/r$. Далее, все прямые, параллельные оси z , теперь проходят через точку $[0 \ 0 \ 1/r \ 1]$ – точку схода.

Question 2/12

Записати розмірності для знаходження P' у класичному матричному вигляді $M \cdot P = B$.

M - матриця прямокутна $(n) \times (n)$.

P -стовпець $(n) \times 1$.

B -стовпець $(n) \times 1$.

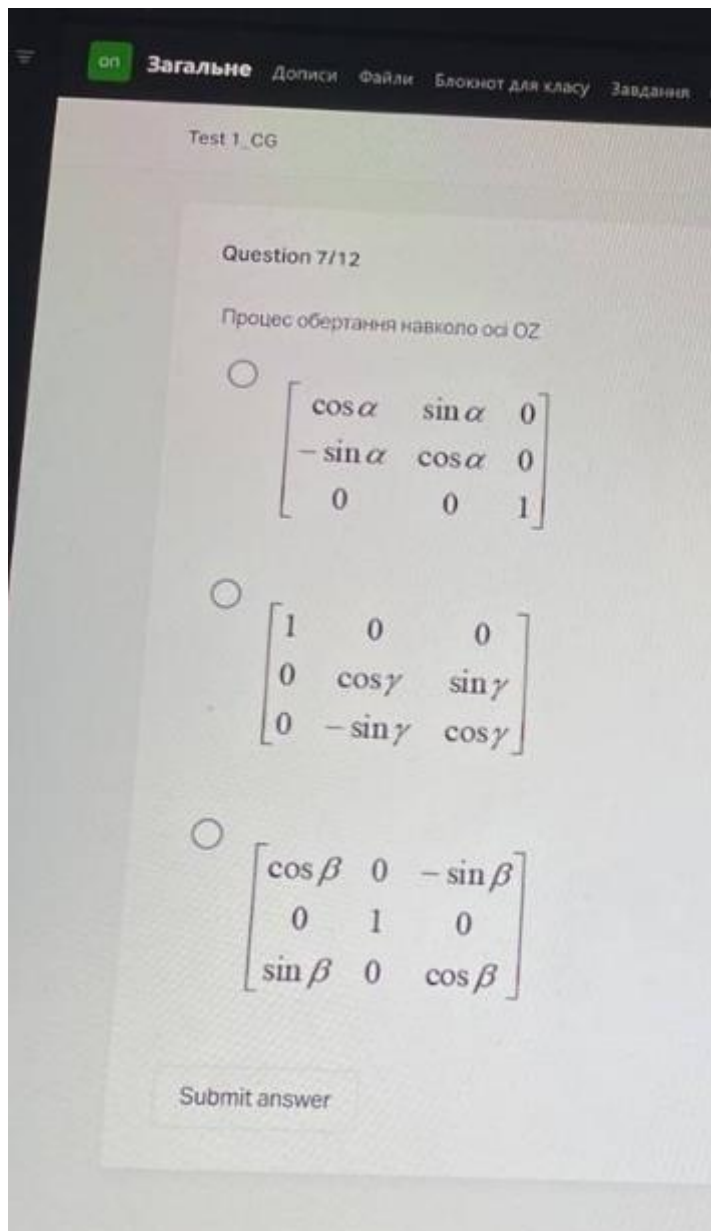
☐ n

☐ $n-2$

☐ $n-1$

Submit answer

10. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$. Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими: а) $(1,1)$, $(3,1)$; б) $(1,1)$, $B_1(2,3)$; в) $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.

Процес обертання навколо осі OZ

Відп . 1

Question 11/12

Записати матрицю центральної симетрії відносно початку координат:

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

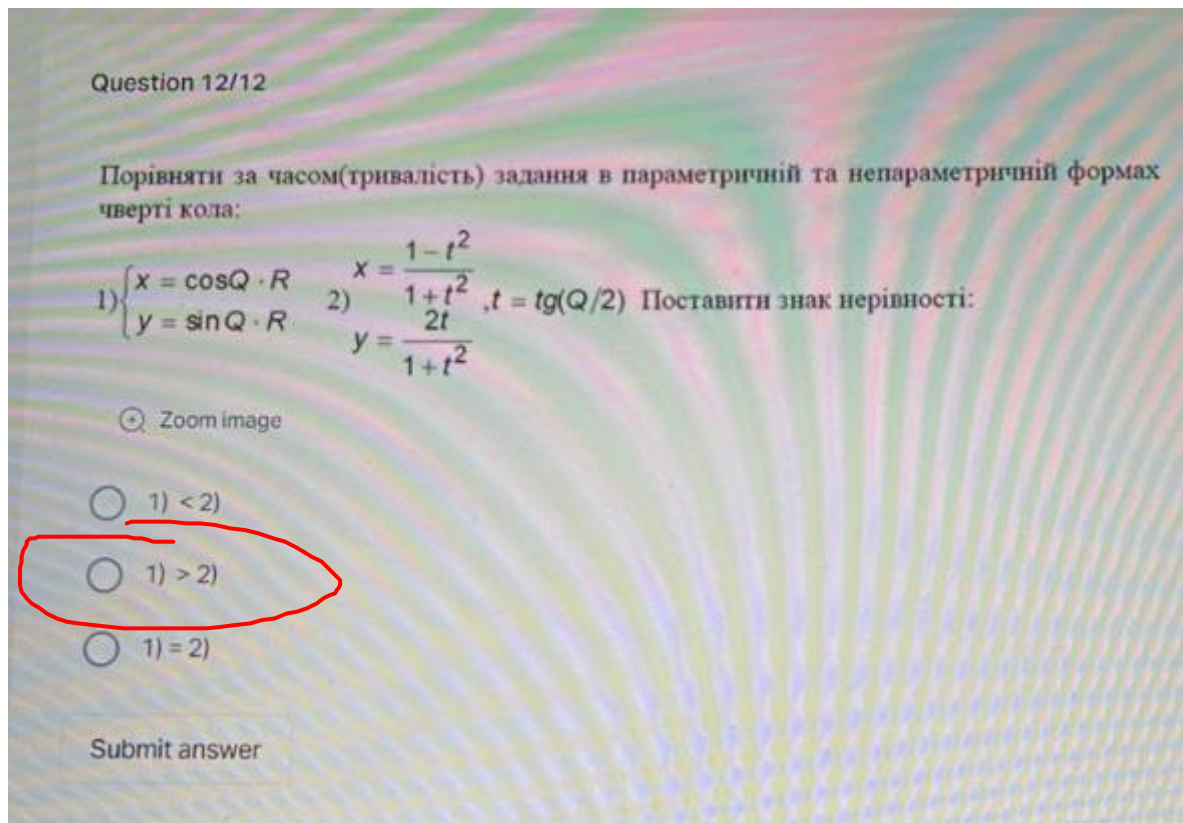
$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Записати матрицю центральної симетрії

Порівняти за часом тривалість завдання

Теорія

Теорія з комп. графіки

1. Ввід в комп'ютерну графіку. Сфери застосування.

Комп'ютерна графіка - це сукупність методів і способів перетворення за допомогою комп'ютера даних у граф. зобр. або граф. зобр. у дані.

Сфери:

1. Побудова графіків даних (презентації, слайди, плакати)
2. С-ми автомат. проектування (будинки, косм. кораблі)
3. Віртуальна реальність (водіння авто, огляд будинку)
4. Наукова, ділова візуалізація (атомні, складні процеси)
5. Навчальне застосування (навч. капітанів, суден, літаків)
6. Поліграфічне образотворче мистецтво (логотип, реклама)
7. Телевізійна комерційна продукція (рекл. ролик, кліп, фільм)
8. Обробка зображень (оцифрування, зображення в медицині)
9. GUI (графічний інтерфейс) – (побутові прилади, моб. тел.)

Ввід зображення:

1. Клавіатура
2. Зовнішні комп. с-ми

3. Сканер
4. Космічні знімки
5. Аерознімки
6. Ділітайзер

Вивід зображення:

1. Монітор
2. Принтер
3. Плотер
4. Магнітні носії
5. Відеофільми
6. Слайди
7. Зовнішні комп. с-ми

Дисплейний файл – сукупність даних, що викор. для малювання.

2. Основні етапи загального алгоритму обробки зображень.

	Синтез зображення	Аналіз зображення	Обробка зображення
Вхід	Формальний опис	Візуальне задання	Візуальне задання
Вихід	Візуальне задання	Формальний опис	Візуальне задання
Об'єкти	Лінії, пікселі, об'єкти, тексти та їх сукупність	Згенероване чи зіскановане зображення	Відскановане зображення
Задачі	Генерація, задання, сегментація, перетворення зобр.	Розпізнавання образів, структурний аналіз	Підвищення якості зображень

Етапи:

1. Вхідне задання, ввід зображення.
2. Підготовка до візуалізації.
3. Попередньо підготовлене зображення. малюється.
4. Взаємодія із зображенням.

Взаємодія із зображенням:

1. Локатор (видача координат інформ. в 2D чи 3D)
2. Валюатор (для вводу окремої величини зображення)
3. Селектор (ідентифікація, вибір об'єкта в згенерованому зображенні)
4. Кнопка (вибір, активація явищ, процедур, що керуються діалоговим зображенням)
5. Клавіатура (опрацьовує текстову інформ.)

ВНРЗ – векторний монітор регенерації зображення – в ньому викор люмінофор з дуже малим післясвітінням. Тому зобр. повинне бути багаторазово перемальоване або регенероване. Мін- 5-30с. Оптим- 40-50с.

ДБ-дисплейний буфер- неперервний фрагмент пам'яті, де зберігається вся інформація для виведення зображення на ЕТ.

ДК-дисплейний контролер- циклічно обробляє інформ. зі швидкістю регенерації.

3. Перетворення точок в R^2 . Обертання навколо центральної точки.

Так як графічний об'єкт задається сукупністю точок і ліній, тому далі наведено правила та операції з множ. Точок

$$A \rightarrow B \Rightarrow A \cdot T = B \Rightarrow T = A^{-1} \cdot B \quad CT = C^*$$

$$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = (ax + cy, bx + dy) = (x^*, y^*)$$

1. Еквівалентність $a=b=1; c=d=0$ (x, x)
2. Масштабування в напрямку X (ax, y)
3. Масштабування в напрямку Y (x, dy)
4. Масштабування в X і Y (ax, dy)
5. Симетрія щодо Y ($-x, y$)

6. Переміщення $X(x+cy, y)$

7. Переміщення $Y(x, bx+y)$

$$\begin{pmatrix} x_1 & y_1 \\ x_2 & y_2 \end{pmatrix} T = \begin{pmatrix} x_1^* & y_1^* \\ x_2^* & y_2^* \end{pmatrix}$$

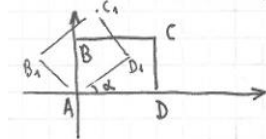
Кожна пряма лінія:

T може здійснювати обертання, переміщення, поворот навколо осі, масштабування, гомотетію.

Не задовільняє:

1. Переміщення на $\sqrt{2}$ вектор
2. Проектування
3. Поворот навколо $\sqrt{2}$ точки

Обертання навколо центральної точки.

$$\begin{aligned} D &\rightarrow D_1 & \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} &\rightarrow \begin{pmatrix} \cos \theta \\ \sin \theta \end{pmatrix} \\ B &\rightarrow B_1 & \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} &\rightarrow \begin{pmatrix} -\sin \theta \\ \cos \theta \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$\text{Отже, } T = \begin{pmatrix} \cos \theta & \sin \theta \\ -\sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$$

4. Однорідні координати на площині. Проекція перетворення. Узагальнення обертань.

Для опису повного набору перетворень введемо 3-тю координату $(x, y) \rightarrow (x, y, 1)$

Однорідні координати - задання n -мірної точки за допомогою $(n+1)$ -мірним вектором

$$T = \left(\begin{array}{cc|c} a & b & p \\ c & d & q \\ \hline m & n & s \end{array} \right) \quad \begin{array}{c} 1 \ 2 \\ \hline 3 \ 4 \end{array}$$

1- здійснює зміну масштабу, зсув, обертання.

3- переміщення на $\sqrt{2}$ вектор.

2- отримання проекції (центр.)

4- гомотетія- повна зміна масштабу

Більш складні операції здійснюються розкладом на елем. і послідовне застосування останніх. Не потрібно будувати проміжні точки, що відповідають елементам перетворення, а лише результуючу матрицю переходу.

Узагальнене обертання.

Матрицю узагальнено на 3-х вимірний простір, тому що це є обертання площини $z=1$ навколо Z .

$$\begin{aligned} \textcircled{1} \quad T &= \begin{pmatrix} \cos \varphi & \sin \varphi & 0 \\ -\sin \varphi & \cos \varphi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ навколо } Z & \begin{array}{c} \text{Diagram of rotation around Z-axis} \end{array} \\ \textcircled{2} \quad T &= \begin{pmatrix} \cos \varphi & 0 & -\sin \varphi \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \varphi & 0 & \cos \varphi \end{pmatrix} \text{ навколо } Y & \begin{array}{c} \text{Diagram of rotation around Y-axis} \end{array} \\ \textcircled{3} \quad T &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \varphi & \sin \varphi \\ 0 & -\sin \varphi & \cos \varphi \end{pmatrix} \text{ навколо } X & \begin{array}{c} \text{Diagram of rotation around X-axis} \end{array} \end{aligned}$$

5. Точки в Безмежності.

Використовуючи одн. коорд. зручний та ефективний метод відображення однієї мн. в іншу. Але Π прямі в 1-ій системі коорд. після перетворення не будуть Π в іншій.

Приклад $\begin{cases} x+y=1 \\ 2x-3y=0 \end{cases} \quad x=\frac{3}{5} \quad y=\frac{2}{5}$

$\begin{cases} x+y-1=0 \\ 2x-3y=0 \end{cases} \quad (x, y, 1) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & 0 \end{pmatrix} = (0, 0)$

Але $(x, y, 1) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & -3 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} = (0, 0, 1)$

$(x, y, 1) = (0, 0, 1) \cdot M^{-1}$, де

$$M^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{3}{5} & \frac{2}{5} & 0 \\ \frac{1}{5} & -\frac{1}{5} & 0 \\ \frac{2}{5} & \frac{1}{5} & 1 \end{pmatrix}$$

$$(x, y, 1) = \frac{1}{5} (0, 0, 1) \begin{pmatrix} 3 & 2 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 2 & 1 & 5 \end{pmatrix} = \left(\frac{3}{5}, \frac{2}{5}, \frac{1}{5}\right)$$

Приклад $\begin{cases} x+y=1 \\ x+y=0 \end{cases}$

$(x, y, 1) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} = (0, 0, 1)$

$(x, y, 1) \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix} = (0, 0, x)$

$$M^{-1} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$(x, y, 1) = (0, 0, x) \begin{pmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \end{pmatrix} = (x, -x, 0)$$

$(+\infty, -\infty, 0)$

В загальному випадку точки $(a, b, 0)$ будемо називати точками в Безмежності і всі вони лежать на прямій $ax-by=\text{const}$

6. Однорідні координати в просторі. Базові перетворення.

Простір однорідних координат (P^2)

Нехай $(x, y, z) \in P^2, (x^*, y^*, z^*) \in P^2$

Для R^2 : $ax+by+c=0$

Для P^2 : $ax+by+cz=0$

$$P \in x \quad P \in (0, x) \quad P \in (0, x, y) \quad P \subset P' \subset P^2 \quad R^0 \subset R^1 \subset R^2$$

$A \in (P^2 - R^2)$ - ідеальні точки, решта реальні

Перетворення 3-х вимірних координат

$$(x, y, z) \rightarrow (x, y, z, 1) \rightarrow (x^*, y^*, z^*, 1) \quad x^* = \frac{x}{H}, y^* = \frac{y}{H}, z^* = \frac{z}{H}$$

Достатньо двох операцій: -переміщення

- обертання

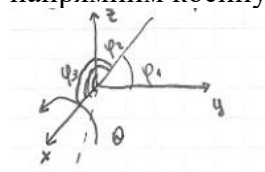
$$T = \left(\begin{array}{ccc|c} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{array} \right)$$

Біліне перетворення – це повне перетворення, шляхом дії на вектор точки матриці $\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ з подальшою нормалізацією вектора.

Обертання навколо H осі, що проходить через початкові координати, що визнач.

$$\frac{(n_1, n_2, n_3)}{\sqrt{n_1^2 + n_2^2 + n_3^2}} = \cos \theta$$

напрямним косинусом

$$\begin{aligned} |\vec{n}| \cos \varphi_1 &= n_1 \\ |\vec{n}| \cos \varphi_2 &= n_2 \\ |\vec{n}| \cos \varphi_3 &= n_3 \\ |\vec{n}| &= 1 \end{aligned}$$

$$R = \begin{pmatrix} n_1^2 + (1-n_1^2) \cos \theta & n_1 n_2 (1-\cos \theta) + n_3 \sin \theta & n_1 n_3 (1-\cos \theta) - n_2 \sin \theta \\ n_1 n_2 (1-\cos \theta) - n_3 \sin \theta & n_2^2 + (1-n_2^2) \cos \theta & n_2 n_3 (1-\cos \theta) + n_1 \sin \theta \\ n_1 n_3 (1-\cos \theta) + n_2 \sin \theta & n_2 n_3 (1-\cos \theta) - n_1 \sin \theta & n_3^2 + (1-n_3^2) \cos \theta \end{pmatrix}$$

7. Афінна та перспективна геометрія. Аксонометричні проєкції.

Різниця між ними в Π прямих. В перспект. Π прямі можуть $\cap$, а в Афіній (евклідовій)-ні.

Афінне перетворення – комбінація мін. перетворень та опер. перенесу зобр. Для цього 4-ий стовпчик матриці є одиничним. Формують підсистему білінійних перетворення координат, тобто добуток $\sqrt{2}$ -х аф. Перетворень є афінним перетворенням.

Перспективне перетворення – дозволяє отримувати зображення близьке до реального, тому досить часто використовується в графіці, хоча воно вимагає складної будови. Персп. – якщо 4-ий ст. – неєдиничний. Асоціюється з побудовою проєкцій на площину з $\sqrt{2}$ точки. Комбінація персп. і проєкцій перетворень утворюють перспективну проєкцію.

Аксометричне проєкція – перспективна проєкція, що представляє перетворення зобр з 2D в 3D, коли центр проєктування знаходиться в безмежності. Здійснюється за допомогою афін. Перетворення, де $\det=0$.

Матр. проєкт. на $z=n$ і перем. на вектор $(0,0,n)$

$$(x, y, z, 1) \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & n \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = (x, y, n, 1) \quad (1)$$

Види:

1. Ортогональна (в більшості випадків матр. перетв. здійснює лише 1 оберт. коорд. осі залиш. ортог. під час перетв.)
2. Діаметрична (2 з 3 коорд осей однаково скорочені)
3. Ізометрична (всі 3 коорд осі однаково скорочені)

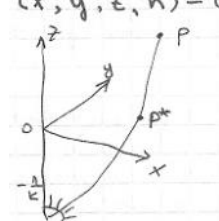
Ортогональна акснометрична проєкція – результат перетворення (1) і деякого обертання навколо Z.

$$(x, y, z, h) = (x, y, z, 1) \begin{pmatrix} \cos \varphi & 0 & -\sin \varphi & 0 \\ \sin \varphi & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \cos \varphi & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & \sin \theta & 0 \\ 0 & -\sin \theta & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} =$$

$$= (x, y, z, 1) \begin{pmatrix} \cos \varphi & \sin \varphi \sin \theta & -\sin \varphi \cos \theta & 0 \\ 0 & \cos \theta & \sin \theta & 0 \\ \sin \varphi & -\sin \varphi \sin \theta & \cos \varphi \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

8. Перспективне проєктування.

Здійснення ненульовими елементами в 4-му стовпчику загальної матриці перетворень. Отримується шляхом перспективного перетворення та проєктуванням на деяку 2D площину – перспективна проєкція.

$$(x, y, z, h) = (x, y, z, 1) \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & R & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = (x, y, 0, R \cdot z + 1) \quad \text{проєкція на площ. } z=0$$

$$x^* = \frac{x}{R \cdot z + 1}; \quad y^* = \frac{y}{R \cdot z + 1}; \quad z^* = 0$$

$$\frac{x^*}{k} = \frac{x}{z+k} \quad \frac{y^*}{k} = \frac{y}{z+k} \quad R = \frac{1}{k}$$

$$x^* = \frac{x}{1 + \frac{z}{k}} \quad y^* = \frac{y}{1 + \frac{z}{k}}$$

Отже, x^*, y^* – перетворення координат, отримані за допомогою матричних операцій $R = \frac{1}{k}$

Перспективне перетворення не є евклідовим, бо не зберігає властивостей $\perp$ і Π прямих.

При $k = \infty \rightarrow$ акснометричне перетворення (точка з площ. проєктування не змінюється). Оскільки афінні перетворення зберігаються для $h=1$, то $\sqrt{2}$ перспективне перетворення може передувати послідовних афінних перетворень.

Початок координат $\rightarrow$ на місці.

Перспект. і проєкц. перетв. використовують, щоб визначити положення точок на площині спостереження $z=0$.

$$(0, 0, 0, 1) \rightarrow (0, 0, 0, 1); \quad (0, 0, 1, 0) \rightarrow (0, 0, \frac{1}{R}, 1)$$

$$z \geq 0 \rightarrow 0 \leq r \leq \frac{1}{R}$$

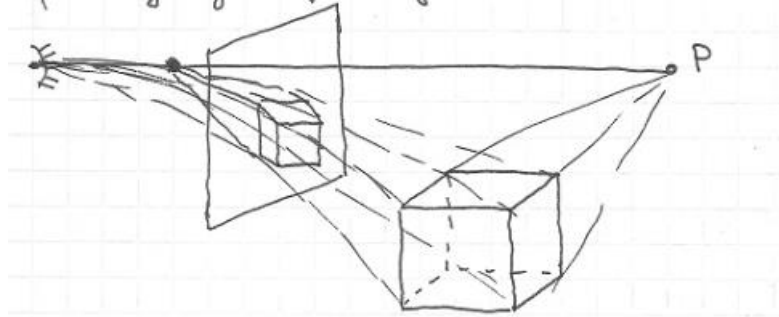
Прямі, Π осі z будуть проходити через $(0, 0, \frac{1}{R}, 1)$

Якщо матричне перетворення має вигляд $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & q \end{pmatrix}$, то

- одноточкове перспективне перетворення в точку $(0, \frac{1}{q}, 0, 1)$.
- кутова (двохточкова) перспектива – 2 ненульові елементи.
- коса (трихточкова) перспектива – 3 ненульові елементи.

9. Способи отримання перспективних зображень.

Розглянемо отримання складних перспективних зображень на прикладі одиничного куба

Нехай точка спостереження знаходиться на лінії $\perp$ до попередньої грані. В цій проекції всі бокові площини перетворень в 1 точці збігу на горизонтальній лінії, що розташована на рівні очей.

Вертикальні площини залишаються $\perp$. Попередня і задня вертик. куба Π і не перетинається

$$\psi(m, n) = \begin{pmatrix} \cos \varphi & 0 & -\sin \varphi & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin \varphi & 0 & \cos \varphi & 0 \\ 0 & m & n & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1/k \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \varphi & 0 & 0 & -\sin \varphi / k \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin \varphi & 0 & 0 & \cos \varphi / k \\ 0 & m & 0 & n/k + 1 \end{pmatrix}$$

$\rightarrow$ 2-точкове проєкт.

Операція обертання з 1-точкової перспективи утворює 2-х точкову та 3-х точкову перспективу.

10. Поновлення тривимірної інформації.

$$T' = \begin{bmatrix} T_{11} & T_{12} & T_{13} & T_{14} \\ T_{21} & T_{22} & T_{23} & T_{24} \\ T_{31} & T_{32} & T_{33} & T_{34} \\ T_{41} & T_{42} & T_{43} & T_{44} \end{bmatrix} \quad T'' = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$T = T' \cdot T'' = \begin{bmatrix} T_{11} & T_{12} & 0 & T_{14} \\ T_{21} & T_{22} & 0 & T_{24} \\ T_{31} & T_{32} & 0 & T_{34} \\ T_{41} & T_{42} & 0 & T_{44} \end{bmatrix}$$

$$[x, y, z, 1] T = [x^*, y^*, 0, 1]$$

$$T_{11}x + T_{12}y + T_{13}z + T_{14} = H_{x^*}$$

$$T_{21}x + T_{22}y + T_{23}z + T_{24} = H_{y^*}$$

$$T_{41}x + T_{42}y + T_{43}z + T_{44} = H \quad 1 \cdot (-x^*) \quad 1 \cdot (-y^*)$$

$$\begin{cases} (T_{11} - T_{14}x^*)x + (T_{12} - T_{24}x^*)y + (T_{31} - T_{34}x^*)z + (T_{41} - T_{44}x^*) = 0 \\ (T_{21} - T_{24}y^*)x + (T_{22} - T_{24}y^*)y + (T_{32} - T_{34}y^*)z + (T_{42} - T_{44}y^*) = 0 \end{cases} \quad (1)$$

$$a) T \text{ відомо} \quad (x, y, z) \rightarrow (x^*, y^*, 0)$$

$$b) T \text{ відомо} \quad x^*, y^* \rightarrow (x, y, z)$$

$$b) (x, y, z) \quad (x^*, y^*) \rightarrow T$$

$$T_{11}x + T_{12}y + T_{13}z + T_{14} - T_{14}x^*x - T_{24}x^*y - T_{34}x^*z - T_{44}x^* = 0$$

$$T_{21}x + T_{22}y + T_{23}z + T_{24} - T_{14}y^*x - T_{24}y^*y - T_{34}y^*z - T_{44}y^* = 0$$

$$AT = 0$$

$$T = \begin{bmatrix} t_{11} \\ t_{12} \\ t_{13} \\ t_{14} \end{bmatrix}$$

A-коэф. при T

$$T_{44} = 1$$

(1) – математично записана проблема поновлення тривимірної інформації.

11. Задання плоских кривих.

1. Математичний опис є точним і дозволяє отримати характ. прямої.
2. Математичний опис легко зберігати в контакт. вигляді.
3. Крива, яка описується математично, легко зображати на екрані.
4. При аналітичному заданні кривої відпадає необхідність від інтерполяційних схем.
5. При таких заданнях суттєво спрощується задача отримання динамічних зображень, тому що вони відрізняються від попередніх на деякі геометричні параметри.

Існують 2 способи задання кривої на площину:

$$\begin{cases} x = x(t) \\ y = y(t) \end{cases}$$

-параметричне -

-непараметричне

явний

$$y = f(x)$$

неявний

$$F(x, y) = 0$$

Коло:

$$\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases} \quad \begin{cases} x_n = r \cos \varphi_n \\ y_n = r \sin \varphi_n \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_{n+1} = x_n \cos \Delta \varphi - y_n \sin \Delta \varphi \\ y_{n+1} = x_n \sin \Delta \varphi + y_n \cos \Delta \varphi \end{cases} \quad \varphi_{n+1} = \varphi_n + \Delta \varphi, \quad \Delta \varphi = \frac{2\pi}{n-1}$$

Еліпс:

$$\begin{cases} x = a \cos \varphi \\ y = b \sin \varphi \end{cases} \quad \begin{cases} x_n = a \cos \varphi_n \\ y_n = b \sin \varphi_n \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_{n+1} = x_n \cos \Delta \varphi - \left(\frac{a}{b}\right) y_n \sin \Delta \varphi \\ y_{n+1} = \left(\frac{b}{a}\right) x_n \sin \Delta \varphi + y_n \cos \Delta \varphi \end{cases} \quad \varphi_{n+1} = \varphi_n + \Delta \varphi, \Delta \varphi = \frac{2\pi}{n-1}$$

Парабола:

$$y^2 = 4ax \quad \begin{cases} x = aQ^2 \\ y = 2aQ \end{cases} \quad \begin{aligned} Q_{\max} &= \sqrt{\frac{x_{\max}}{a}} \\ Q_{\min} &= \sqrt{\frac{x_{\min}}{a}} \end{aligned}$$

$$\begin{cases} x_{n+1} = x_n + y_n \Delta Q + a(\Delta Q)^2 \\ y_{n+1} = y_n + 2a \Delta Q \end{cases} \quad Q_{n+1} = Q_n + \Delta Q, \Delta Q = \frac{Q_{\max} - Q_{\min}}{n-1}$$

Гіпербола

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1 \quad \begin{cases} x = a \operatorname{ch} \varphi \\ y = b \operatorname{sh} \varphi \end{cases} \quad \begin{aligned} \operatorname{Arch} x &= \ln(x + \sqrt{x^2 - a^2}) \\ \varphi_{\max} &= \operatorname{Arch} \left(\frac{x_{\max}}{a} \right) \\ \varphi_{\min} &= \operatorname{Arch} \left(\frac{x_{\min}}{a} \right) \end{aligned}$$

$$\begin{cases} x_{n+1} = x_n \operatorname{ch} \Delta \varphi + \left(\frac{a}{b}\right) y_n \operatorname{sh} \Delta \varphi \\ y_{n+1} = \left(\frac{b}{a}\right) x_n \operatorname{sh} \Delta \varphi + y_n \operatorname{ch} \Delta \varphi \end{cases} \quad \varphi_{n+1} = \varphi_n + \Delta \varphi, \Delta \varphi = \frac{\varphi_{\max} - \varphi_{\min}}{n-1}$$

12. Задання просторових кривих. Кубічні сплайни.

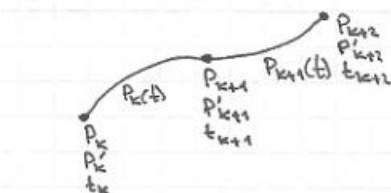
Параметричне :

$$\begin{cases} x = x(t) \\ y = y(t) \\ z = z(t) \end{cases} \quad \begin{cases} F(x, t) = 0 \\ g(y, t) = 0 \\ V(z, t) = 0 \end{cases} \quad t_1 \leq t \leq t_2$$

Сплайн – кусковий поліном степені k , з неперервним в точці з'єднання похідними $(k-1)$ порядку.

Форма кубічного сплайну задається кубічним поліномом:

$$y = A_1 x^3 + B_1 x^2 + C_1 x + D_1 = B_1 + B_2 t + B_3 t^2 + B_4 t^3 = P(t)$$

P_k, P_{k+1}, P_{k+2} – вектори кінців сегменту
 P'_k, P'_{k+1}, P'_{k+2} – дот. вектори кінців
 t_k, t_{k+1}, t_{k+2} – знач. парам. кінців сегм.

Узагальнене рівняння для двох будь-яких сусідніх сегментів сплайна:

$$P_k(t) = P_k + P'_k t + \left[\frac{3(P_{k+1} - P_k)}{t_{k+1}^2} - \frac{2P'_k}{t_{k+1}} - \frac{P'_{k+1}}{t_{k+1}} \right] t^2 + \left[\frac{2(P_k - P_{k+1})}{t_{k+1}^3} + \frac{P'_k}{t_{k+1}^2} + \frac{P'_{k+1}}{t_{k+1}^2} \right] t^3$$

Щоб визначити дотичний вектор в точках з'єднання будь-яких двох сегментів, порівняєм

$$P'_k(t_k) = P'_{k+1}(0):$$

$$t_{k+2} P'_k + 2(t_{k+1} + t_{k+2}) P'_{k+1} + t_{k+1} P'_{k+2} = \frac{3}{t_{k+1} t_{k+2}} [t_{k+1}^2 (P_{k+1} + P_{k+2}) + t_{k+2}^2 (P_{k+1} - P_k)]$$

Якщо відомо вектори дотичні на кінцях кривої P'_1, P'_n , то

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 0 \\ t_3 & 2(t_2 + t_3) & t_2 & 0 & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & t_4 & 2(t_3 + t_4) & t_3 & 0 & \dots & \dots & \dots \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & \dots & \dots & \dots & 0 & t_n & 2(t_n + t_{n-1}) & t_{n-1} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & 0 & \dots & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} P'_1 \\ P'_2 \\ P'_3 \\ \vdots \\ P'_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} P'_1 \\ \frac{3}{t_1 t_2} \{ t_2^2 (P_2 - P_1) + t_1^2 (P_2 - P_1) \} \\ \vdots \\ \frac{3}{t_{n-1} t_n} \{ t_n^2 (P_n - P_{n-1}) + t_{n-1}^2 (P_n - P_{n-1}) \} \\ P'_n \end{bmatrix}$$

Або

$$[M][P'] = [R]$$

$$[P'] = [M]^{-1}[R]$$

Якщо нам відомі P'_k , то можна визначити коефіцієнт B_i для кожного сегменту сплайну

$$B_{1k} = P_k$$

$$B_{2k} = P'_k$$

$$B_{3k} = \frac{3(P_{k+1} - P_k)}{t_{k+1}^2} - \frac{2P'_k}{t_{k+1}} - \frac{P'_{k+1}}{t_{k+1}}$$

$$B_{4k} = \frac{2(P_k - P_{k+1})}{t_{k+1}^3} + \frac{P'_k}{t_{k+1}^2} + \frac{P'_{k+1}}{t_{k+1}^2}$$

В матричній формі рівняння будь-якого сплайна:

$$[B] = \begin{bmatrix} B_{1k} \\ B_{2k} \\ B_{3k} \\ B_{4k} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -\frac{3}{t_{k+1}^2} & -\frac{2}{t_{k+1}} & \frac{3}{t_{k+1}^2} & -\frac{1}{t_{k+1}} \\ \frac{2}{t_{k+1}^3} & \frac{1}{t_{k+1}^2} & -\frac{2}{t_{k+1}^3} & \frac{1}{t_{k+1}^2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} P_k \\ P'_k \\ P_{k+1} \\ P'_{k+1} \end{bmatrix}$$

$$P_k(t) = [1 \ t \ t^2 \ t^3] \begin{bmatrix} B_{1k} \\ B_{2k} \\ B_{3k} \\ B_{4k} \end{bmatrix}, \quad 0 \leq t \leq t_{k+1}$$

$$P_k(\tau) = [F_1(\tau) \ F_2(\tau) \ F_3(\tau) \ F_4(\tau)] \begin{bmatrix} P_k \\ P_{k+1} \\ P'_k \\ P'_{k+1} \end{bmatrix} \quad \begin{matrix} 0 \leq \tau \leq 1 \\ 1 \leq k \leq n-1 \end{matrix}$$

Де

$$F_{1k}(\tau) = 2\tau^3 - 3\tau^2 + 1$$

$$F_{2k}(\tau) = -2\tau^3 + 3\tau^2$$

$$F_{3k}(\tau) = \tau(\tau^2 - 2\tau + 1)t_{k+1}$$

$$F_{4k}(\tau) = \tau(\tau^2 - \tau)t_{k+1}$$

- вагові функції

Тому

$$P_k(\tau) = [F][G], \text{ де } [F] - \text{матр. вагові функції}$$

$$[F] = [F_1(\tau) \ F_2(\tau) \ F_3(\tau) \ F_4(\tau)]$$

$$[G]^T = [P_k \ P_{k+1} \ P'_k \ P'_{k+1}]$$

Гранична умова	Ненульові елементи в першій і останній строках [M]	Перша і остання строки [R]
Закріплена	$M(1,1) = 1$ $M(n,n) = 1$	$R(1,1) = P'_1$ $R(n,1) = P'_n$
Слабка	$M(1,1) = 1$ $M(1,2) = 1/2$ $M(n,n-1) = 2$ $M(n,n) = 4$	$R(1,1) = \frac{3}{2t_2}(P_2 - P_1)$ $R(n,1) = \frac{6}{t_n}(P_n - P_{n-1})$
Циклічні	$M(1,1) = 2(1 + \frac{t_n}{t_2})$ $M(1,2) = \frac{t_n}{t_2}$ $M(1,n-1) = 1$	$R(1,1) = 3(\frac{t_n}{t_2^2})(P_2 - P_1) - \frac{3}{t_n}(P_{n-1} - P_n)$ $R(n,1)$ не визначений
Ациклічні	$M(1,1) = 2(1 + \frac{t_n}{t_2})$ $M(1,2) = \frac{t_n}{t_2}$ $M(1,n-1) = -1$	$R(1,1) = 3(\frac{t_n}{t_2^2})(P_2 - P_1) + \frac{3}{t_n}(P_{n-1} - P'_n)$ $R(n,1)$ не визначений

Закріплені – коли відомі одиничні вектори
Слабкі – нульова кривизна в кінцевих точках

$$P_1' \text{ і } P_n'$$

Циклічні – дотичні вектори і кривизна на обох кінцях нульові

$$P_1'(0) = P_n'(t_n)'$$

$$P_1''(0) = P_n''(t_n)$$

Ациклічні – дотичні вектори на кінцях мають однакову величину і протилежні напрями

$$P_1'(0) = -P_n'(t_n)'$$

$$P_1''(0) = -P_n''(t_n)$$

13. Параболічна інтерполяція.

Ідея полягає в лінійній інтерполяції перелічених частин двох парабол. Параболи задані чотирма послідовними точками:

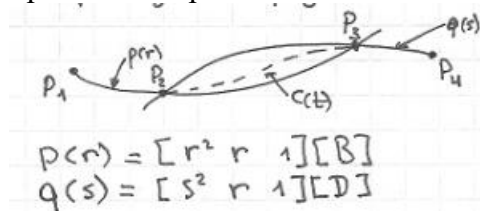
-перша – 3 перші точки

-друга – 3 останні

Перетин лежить між другою і третьою точками.

Параболічно інтерпольована крива має вигляд:

$C(t) = (1-t)p(r) + tq(s)$, де r, s, t – параметри, $p(r), q(s)$ – параметричні параболи, які проходять через P_1, P_2, P_3 і P_2, P_3, P_4 відповідно

$[B]$ і $[D]$ – матриці, що представляють положення вектор-точок відповідно.

$$P_1, P_2, P_3 \text{ і } P_2, P_3, P_4$$

Результат інтерполяції – кубічна крива

$C(t) = [t^3 \ t^2 \ t \ 1][A][G] = [T][A][G]$, де $[T][A]$ – матриця інтерполяційних функцій, а $[G]$ – геометрична матриця вектор-точок P_1, P_2, P_3, P_4 .

Нехай дані розподілені рівномірно і діапазон параметрів нормалізований $0 \leq r, s, t \leq 1$, r, s в точках $P_2, P_3 = 1/2$

Тоді матриця A має вигляд:

$$[A] = \left(\frac{1}{2} \right) \begin{bmatrix} -1 & 3 & -3 & 1 \\ 2 & -5 & 4 & -1 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

14. Криві Без'є.

Математичне параметричне задання кривої Без'є:

$P(t) = \sum_{i=0}^n B_i J_{n,i}(t)$, $0 \leq t \leq 1$, де функція апроксимації

$J_{n,i}(t) = \binom{n}{i} t^i (1-t)^{n-i}$, $\binom{n}{i} = \frac{n!}{i!(n-i)!}$, $n = N-1$, де N – кількість вершин.

Крива Без'є задається багатокутником, має такі властивості:

1. Функції апроксимації дійсні
2. Степінь многочлена, що визначає ділянку кривої, на одиницю менший від k -ті точок відповідного багатокутника
3. Перша і остання точки кривої збігаються з відповідними точками визначального багатокутника
4. Крива лежить всередині опуклої оболонки багатокутника
5. Крива іваріантна щодо афінних перетворень

Крива Без'є в матричній формі:

$$P(t) = [F][N][G] = [F][G]^T$$

Тут $[F] = [J_{0,1} \ J_{1,1} \ \dots \ J_{n,1}]$; $[G]^T = [B_0 \ B_1 \ \dots \ B_n]$

15. Апроксимація поверхонь в просторі.

Будемо вважати, що опис поверхонь зроблено в векторному параметричному вигляді.

Таке задання є зручним з наступних причин:

1. Осенезалежне
2. Дозволяє отримати єдине представлення для багатозначних поверхонь
3. Спрощує задання просторових поверхонь в одн. коорд. і допускає використання 3-вимірних перетворень одн. коорд.

Припустимо, що поверхня є кусково-неперервна, тобто вона складена з окремих елементів з'єднаних по границі

$$P(t) = [x(t), y(t)]$$

$$P(t) = [x(t), y(t), z(t)]$$

Узагальнемо це для векторної функції 2 змінних:

$$P(u, v) = [x(u, v), y(u, v), z(u, v)]$$

u, v - криволінійні коорд.
 $(x, y, z) \rightarrow (u, v)$

$$P(u, v) - \text{точка} \iff \begin{cases} f(u, v) = 0 \\ g(u, v) = 0 \end{cases}$$

Розглянемо деякі способи інтерполяції:

1. Білінійні поверхні

Опис поверхні будемо здійснювати в криволінійній системі координат (u, v) . Припустимо, що задані 4 кутові точки $P(0, 0)$, $P(0, 1)$, $P(1, 0)$, $P(1, 1)$

Необхідно побудувати білінійну функцію $Q(u, w)$ в якій довільне положення визначається лінійно через u і w .

Це досягається заданням наступної функції

$$Q(u, w) = P(0, 0)(1-u)(1-w) + P(1, 0)u(1-w) + P(0, 1)(1-u)w + P(1, 1)uw \quad (1)$$

(1) в матричній формі:

$$Q(u, w) = (1-u, u) \begin{pmatrix} P(0, 0) & P(0, 1) \\ P(1, 0) & P(1, 1) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1-w \\ w \end{pmatrix}$$

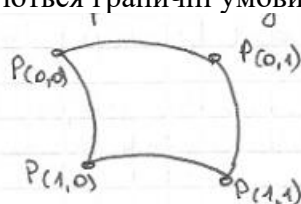
Легко бачити, що виконуються граничні умови

$$Q(0, 0) = P(0, 0)$$

$$Q(1, 0) = P(1, 0)$$

$$Q(0, 1) = P(0, 1)$$

$$Q(1, 1) = P(1, 1)$$

2. Лінійчаті поверхні.

Припустимо задана пара кривих, які обмежують поверхню $P(u, 0)$, $P(u, 1)$

Лінійчата поверхня отримується за допомогою лінійної інтерполяції між цими кривими.

Інтерполяційна схема:

$$Q(u, w) = P(u, 0)(1-w) + P(u, 1)w$$

Виконуються граничні умови:

$$Q(u, 0) = P(u, 0)$$

$$Q(u, 1) = P(u, 1)$$

Коли вважати, що відома друга пара обмежуючих кривих $P(0, w)$, $P(1, w)$

$$Q(u, w) = P(0, w)(1-u) + P(1, w)u$$

3. Лінійні поверхні Кунса.

Розглянемо 4 обмежуючі криві: $P(u, 0)$, $P(u, 1)$, $P(0, w)$, $P(1, w)$

Правильний результат можна отримати, враховуючи зайві кутові точки, отримаємо:

$$Q(u, v) = P(u, 0)(1-w) + P(u, 1)w + P(0, w)(1-u) + P(1, w)u - P(0, 0)(1-u)(1-w) - P(0, 1)(1-u)w - P(1, 0)u(1-w) - P(1, 1)uw$$

Можна перевірити, що виконуються граничні умови:

$$Q(u, v) = P(u, 0)$$

$$Q(0, 0) = P(0, 0) \quad \text{і т.д.}$$

4. Бікубічні поверхні.

Розглянемо випадок, коли криві $P(u, 0)$, $P(u, 1)$, $P(0, w)$, $P(1, w)$ описуються параметричними

многочленами 3-го порядку $P(t) = B_1 + B_2t + B_3t^2 + B_4t^3$

Не зменшуючи загальності, обмежимо діапазон параметра $t \in [0, 1]$.

Для визначення P_i використовується система рівнянь

$$\begin{cases} P(0) = B_1 \\ P(1) = B_1 + B_2 + B_3 + B_4 \\ P'(0) = B_2 \\ P'(1) = B_2 + 2B_3 + 3B_4 \end{cases} \quad \text{або} \quad P = MB \Rightarrow B = M^{-1}P$$

$$M = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} B_1 \\ B_2 \\ B_3 \\ B_4 \end{pmatrix}$$

$$P = (P(0), P(1), P'(0), P'(1))^T$$

$$Q(u, v) = (F_1(u), F_2(u), F_3(u), F_4(u)) \begin{pmatrix} P(0,0) & P(0,1) & P'(0,0) & P'(0,1) \\ P(1,0) & P(1,1) & P'(1,0) & P'(1,1) \\ P(0,0) & P(0,1) & P'(0,0) & P'(0,1) \\ P(1,0) & P(1,1) & P'(1,0) & P'(1,1) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} F_1(w) \\ F_2(w) \\ F_3(w) \\ F_4(w) \end{pmatrix}$$

$$P = \begin{pmatrix} \text{вектори крайових} & \text{w-додавні} \\ \text{точок} & \text{вектори} \\ \hline \text{u-додавні} & \text{вектори} \\ \text{вектори} & \text{кривизни} \end{pmatrix}$$

5. Поверхні Без'є.

Поверхня Без'є задається у вигляді $Q(u, w) = \sum_{i=0}^m \sum_{j=0}^n B_{ij} J_{ni}(u) K_{mj}(w)$, де $J_{ni}(u)$ і $K_{mj}(w)$ — базисні функції в параметричних напрямках u і w .

$$J_{ni}(u) = \binom{n}{i} u^i (1-u)^{n-i}$$

$$K_{mj}(w) = \binom{m}{j} w^j (1-w)^{m-j}$$

$$\binom{n}{i} = \frac{n!}{i!(n-i)!} \quad \binom{m}{j} = \frac{m!}{j!(m-j)!}$$

B_{ij} — вершина полігональної сітки, m і n на одиницю менші за u і w .

В матричному вигляді поверхня Без'є:

$$Q(u, w) = [U][N][B][M]^T[W]$$

$$[U] = [u^n \ u^{n-1} \ \dots \ 1]$$

$$[W] = [w^m \ w^{m-1} \ \dots \ 1]^T$$

$$B = \begin{bmatrix} B_{0,0} & \dots & B_{0,m} \\ \vdots & & \vdots \\ B_{n,0} & \dots & B_{n,m} \end{bmatrix}$$